

Aktualności

Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie

PL ISSN 1899-346X

Rok XXVIII Nr 1(115)

styczeń–marzec 2024

**Profesor Krzysztof Kowalczyk
ponownie rektorem
UP w Lublinie**

Czytaj tekst na str. 21

DZIEŃ OTWARTYCH DRZWI

W NUMERZE

WYDARZENIA

- 1 Profesor Krzysztof Kowalczyk ponownie rektorem
- 2 Szczęśliwego nowego roku!
- 3 Przemówienie noworoczne rektora Krzysztofa Kowalczyka
- 6 Senat Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie
- 6 Kalendarium
- 8 Powołanie do Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
- 9 Certyfikat „Studia z Przyszłością” oraz „Laur Innowacji” dla kierunku technologia żywności i żywienie człowieka (studia I stopnia) 2024
- 10 Emerytowani pracownicy na spotkaniu z rektorem
- 11 Nowo mianowani profesorowie: Justyna Batkowska, Sylwia Okoń, Andrzej Sałata, Bartosz Sołowiej
- 15 Regionalna Inicjatywa Doskonałości – podsumowanie
- 16 Doskonalenie żywienia w zrównoważonej produkcji zwierzęcej
- 18 Jubileusz profesorów Eugeniusza Greli i Jacka Skomiła
- 20 Wystawa poświęcona pamięci prof. dr. hab. Ewalda Sasimowskiego
- 21 Dzień Otwartych Drzwi
- 23 Gra o Karierę 2024
- 30 Świąteczne Spotkanie Akademickie

WOKÓŁ NAUKI

- 24 Walory odżywcze i prozdrowotne warzyw
- 26 Gleby Lublina
- 27 Rolnictwo to sektor gospodarki, który traci na znaczeniu – fakty czy mity?
- 32 Nowe rozwiązania w kombajnach zbożowych

DYDAKTYKA

- 28 Staż naukowy w Czechach
- 29 Erasums+ STT w Hiszpanii

HOBBY/PASJE

- 31 Wszystko zaczyna się od myśli

SPORT

- 35 Wydarzenia jeździeckie
- 36 AMP w futsalu

Profesor Krzysztof Kowalczyk ponownie rektorem

17 kwietnia 2024 r. na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie odbyły się wybory rektora na kadencję 2024–2028.

Prof. dr hab. dr h.c. Krzysztof Kowalczyk był jedynym kandydatem. W głosowaniu wzięło udział 142 elektorów, prawidłowo oddano 141 głosów. Prof. Krzysztof Kowalczyk otrzymał 95,7% poparcia 135 głosami. Kolejna czteroletnia kadencja rektora rozpocznie się 1 września 2024 r.

Aktualności Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Wydawca: Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie.

Rada Programowa: Marcin Arciszewski, Barbara Futa, Agnieszka Kubik-Komar, Barbara Marcinek, Monika Michalak-Majewska, Krzysztof Olszewski, Krystyna Piotrowska-Weryszko (przewodnicząca).

Redakcja: Monika Jaskowiak – redaktor naczelny (e-mail: monika.jaskowiak@up.lublin.pl), Anna Wypychowska. **Korekta:** Agnieszka Brach, Agnieszka Litwirczuk.

Współpraca: Dział Rekrutacji i Promocji.

Projekt graficzny i tamanie: AZKO Zbigniew Kowalczyk. **Adres redakcji:** 20-950 Lublin, ul. Akademicka 15, skr. poczt. 158, tel. 81 445-68-05, e-mail: wydawnictwo@up.lublin.pl. **Druk:** Drukarnia Standruk w Lublinie, ul. Rapackiego 25

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania tekstów i modyfikacji tytułów.

Fotografia na 1 str. okładki: Fot. Maciej Niedziółka

Szczęśliwego nowego roku!

Tradycyjne spotkanie noworoczne społeczności akademickiej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie odbyło się 11 stycznia 2024 r. w Centrum Kongresowym. Rozpoczął je koncert w wykonaniu Chóru UP w Lublinie pod dykcją prof. dr hab. Zofii Bernatowicz i Kateryny Osiik oraz Orkiestry Wojskowej w Lublinie pod batutą starszego chorążego sztabowego Rafała Palutkiewicza. Artyści wspólnie wykonali muzyczne

przeboje, w tym utwory zespołów ABBA i Queen. W filmowej kronice uczelni zaprezentowano najważniejsze osiągnięcia i wydarzenia minionego roku. Rektor Krzysztof Kowalczyk wystąpił z przemówieniem, w którym podkreślił osiągnięcia pracowników naszego Uniwersytetu oraz nakreślił plany na bieżący rok i złożył życzenia całej społeczności UP.

Red.
Fot. Maciej Niedziółka, Karol Ilczuk, Rafał Frączek

Przemówienie noworoczne rektora Krzysztofa Kowalczyka

Szanowni Państwo!

Minął kolejny rok, który tak jak poprzedni nie należał do spokojnych. Wojna w Ukrainie trwająca już prawie dwa lata zbiera swoje krwawe żniwo i nie wiadomo, kiedy nastąpi rozwiązanie tego konfliktu, zwłaszcza że wojska rosyjskie nasilają działania zbrojne, a rakiety wlatują również na terytorium Polski. Do wojny i braku stabilizacji za naszą wschodnią granicą dołączyły kolejne konflikty, jak ten na Bliskim Wschodzie. Pojawiające się symptomy zmian geopolitycznych również nie napawają optymizmem. Jednak na wiele procesów zachodzących w świecie nie mamy wpływu. Nie zależą one od nas, ale od tych, którzy rządzą w różnych krajach świata i mają na uwadze inne priorytety oraz własne korzyści. Pomijając zdarzenia geopolityczne, miniony rok będziemy oceniać również z naszej perspektywy. Jak zapisze się w naszej pamięci i jak będziemy go wspominać po pewnym czasie, będzie zależał od tego, jak zostanie przez nas oceniony. Składać się będą na to nasze sukcesy, ale także trudności i kłopoty, których doświadczyliśmy, zarówno w życiu osobistym, jak i zawodowym. Mając jednak na uwadze naszą pracę w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie oraz patrząc przez perspektywę rozwoju i osiągnięć, miniony rok powinniśmy zaliczyć do udanych, gdyż sukcesy pracowników, doktorantów i studentów naszej uczelni były duże i znacząco przyczyniły się budowy prestiżu naszego Uniwersytetu.

W minionym roku nasz Uniwersytet został uhonorowany „Orłem” tygodnika Wprost w kategorii „Innowacyjni w regionie”. Minister Edukacji i Nauki przyznał siedmiu pracownikom naszej uczelni stypendia dla wybitnych młodych naukowców, a troje uzyskało stypendia Start. Stypendia Ministra Edukacji i Nauki za osiągnięcia dydaktyczne i badawcze otrzymało 18 studentów. Spośród czterech dyscyplin naukowych – rolnictwo i ogrodnictwo, technologia żywności i żywienia człowieka, zootechnika i rybactwo oraz weterynaria – w ramach których zostały przyznane stypendia, nasi studenci stanowili niemal 43% wyróżnionych w Polsce. Stypendia Marszałka Województwa Lubelskiego uzyskało 47 studentów. To wielkie osiągnięcie naszych studentów, ale również kadry akademickiej, która poprzez znakomitą realizację procesu dydaktycznego oraz zainspirowanie do pracy badawczej przyczyniła się do ich sukcesu. Pod koniec września 2023 r. zostały opublikowane wyniki Times Higher Education World University Rankings 2024. Ranking THE ocenia uczelnie w zakresie nauczania, badań, transferu wiedzy i perspektyw międzynarodowych w oparciu o 18 wskaźników pogrupowanych w pięć kategorii: związanych z nauczaniem, środowiskiem badawczym, jakością badań, umiędzynarodowieniem oraz transferem wiedzy do przemysłu i odniesionymi z tego tytułu przychodami. W tym rankingu Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie został sklasyfikowany na 30 miejscu spośród polskich uczelni. Szkoła Doktorska Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie otrzymała certyfikat „Uczelnia Liderów 2023” oraz wyróżnienie nadzwyczajne „Primus” w edycji Ogólnopolskiego Konkursu i Programu Certyfikacji Szkół Wyższych, zorganizowanej przez Fundację Rozwoju Edukacji i Szkolnictwa Wyższego, a w konkursie zorganizowanym

przez Krajową Reprezentację Doktorantów – nagrodę ProDok 2023 w kategorii „Najbardziej produkcyjna szkoła doktorska”. Społeczność akademicka naszej uczelni jest niezwykle dumna z tych sukcesów i wyróżnień. Serdecznie gratuluję i dziękuję wszystkim pracownikom, studentom i doktorantom zaangażowanym w prace uwieńczone tak wspaniałymi sukcesami, promującymi nasz Uniwersytet i podnoszącymi jego prestiż.

Szanowni Państwo!

Ważnym zadaniem wynikającym z misji uniwersytetu jest realizacja prac naukowo-badawczych. Z wielką satysfakcją pragnę podkreślić, że większość pracowników Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, wykonując badania podstawowe i aplikacyjne, czyni wiele dla postępu badawczego. Prace te mają duże znaczenie dla rozwoju nauki. Nowatorskie osiągnięcia uzyskują prawa ochronne dla wynalazków, a wyniki badań są publikowane w najbardziej prestiżowych czasopismach o zasięgu międzynarodowym. Dane za rok 2023 będą dostępne niebawem, ale już teraz można ocenić, że osiągnięcia pracowników są duże. W 2023 r. za pośrednictwem Centrum Transferu Technologii Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie sprzedał prawa do udziału w dwóch patentach i zawarł 4 umowy licencyjne na korzystanie z wyników badań. Bardzo dobre osiągnięcia badawcze sprawiają, że każdego roku wśród najwybitniejszych naukowców na świecie, których publikacje są najczęściej cytowane, znajduje się grupa kilkunastu pracowników naszej uczelni, a ważność i znaczenie nowatorskich badań w określonych specjalnościach pozycjonują Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie na czołowych miejscach w rankingach światowych. Każdego roku w prestiżowym międzynarodowym rankingu The World's Top 2% Scientists, stworzonym i publikowanym przez Uniwersytet Stanforda, znajduje się grupa pracowników Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. W minionym roku na liście rankingowej znalazło się 14 naszych najlepszych naukowców, których publikacje są najczęściej cytowane przez innych autorów na całym świecie. Dziękuję wszystkim pracownikom, którzy swoimi osiągnięciami naukowymi rozślawiają nasz Uniwersytet w świecie. Jestem pełen podziwu dla Waszej twórczej, owocnej i efektywnej pracy. Gratuluję znakomitych osiągnięć, pomysłów i zaangażowania w tworzenie postępu naukowego. Jesteście liderami i ambasadorami Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, z których społeczność akademicka naszej uczelni jest dumna.

W minionym roku w naszej uczelni realizowano 82 projekty, na łączną kwotę prawie 9,5 mln zł, finansowane ze źródeł krajowych oraz 5 projektów ze środków zagranicznych, w tym z Funduszu Wyszehradzkiego, programu „Horyzont Europa” i „Interreg”, na łączną kwotę ponad 2,5 mln zł. W minionym roku pracownicy i doktoranci pozyskali 39 nowych projektów finansowanych ze źródeł krajowych na łączną kwotę ponad 47,5 mln zł. Na podstawie umów i zapytań ofertowych z podmiotami gospodarczymi w 2023 r. podpisano 66 umów na realizację badań na kwotę ponad 3,1 mln zł. W ramach programów „Społeczna odpowiedzialność nauki” i „Doskonała nauka” pracownicy

Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie w 2023 r. uzyskali 7 projektów na łączną sumę ponad 750 000 zł. W imieniu władz uczelni bardzo dziękuję kierownikom i wykonawcom projektów badawczych za ich trud i determinację w pozyskiwaniu środków finansowych na realizację badań ze źródeł zewnętrznych oraz życzę sukcesów w ich realizacji, zakończonych wartościowymi publikacjami i wdrożeniami do różnych podmiotów gospodarki. W 2023 r. pracownicy naszego Uniwersytetu zorganizowali 10 konferencji naukowych, w tym 3 międzynarodowe. Podpisano 8 umów o współpracy naukowej z uniwersytetami i instytucjami z zagranicy. Tytuły naukowe profesora uzyskało 14 pracowników, a 10 stopień doktora habilitowanego. Stopień doktora uzyskało 19 pracowników oraz 18 doktorantów.

Szanowni Państwo!

W minionym roku kondycja finansowa Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie była dobra. Wszystkie należności i zobowiązania były regulowane terminowo. Po uzgodnieniu ze związkami zawodowymi wszystkim pracownikom wypłacono przed wakacjami oraz świętami Bożego Narodzenia specjalne dodatki. Niepojętym zjawiskiem występującym w szkolnictwie wyższym jest spłaszczenie zarobków spowodowane kilkukrotnym wzrostem minimalnych wynagrodzeń. Ten problem, jak wynika z proponowanej ustawy budżetowej, z pewnością będzie łagodzony w związku z zapowiadany wzrostem wynagrodzeń oraz podwyższeniem pensji profesora, od której wyliczane są zarobki nauczycieli akademickich oraz szereg innych uposażeń, jak np. recenzje.

W 2023 r. kontynuowano rozpoczęte inwestycje i doposażanie w niezbędną infrastrukturę. Przebudowano dom studencki „Eskulap” oraz zmodernizowano kolejne pomieszczenia dydaktyczne w budynku teorii weterynarii. Doposażono gospodarstwa doświadczalne w nowoczesny sprzęt rolniczy oraz wybudowano silosy do magazynowania nasion i ziarna zbóż w Uhrusku. W minionym roku otrzymano pięć kolejnych grantów aparaturowych na kwotę ponad 9 mln zł oraz dofinansowanie na utrzymanie aparatury naukowo-badawczej. Dzięki tym inwestycjom Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie zostanie doposażony w platformę do badań genomowych, pracownię ortopedyczną do diagnostyki i rehabilitacji koni, system do monitorowania i automatycznej identyfikacji drobnoustrojów, mikroskop FTIR i spektrofotometr fluorescencji rentgenowskiej. Po długim okresie realizacji został wprowadzony w Uniwersytecie nowy system informatyczny opracowany przez firmę Simple. Projekt informatyzacji uczelni przebiegał zbyt wolno i miał opóźnienia, które były rekompensowane w ostatnim okresie, przy dużym zaangażowaniu wielu pracowników administracji i Centrum Informatyki. Wdrożenie systemu było koniecznością związaną z wygaszeniem obsługi kadrowo-płacowej przez program Teta oraz ustawowym obowiązkiem wprowadzenia elektronicznego obiegu dokumentów. Bardzo dziękuję wszystkim pracownikom, którzy z wielkim poświęceniem i zaangażowaniem uczestniczyli w pracach związanych z informatyzacją i wdrażaniem nowoczesnych rozwiązań informatycznych, jakże ważnych dla sprawnego funkcjonowania uczelni.

W tym roku rozpoczną się prace związane z przebudową, modernizacją i dostosowaniem dla osób niepełnosprawnych oraz do obecnych wymogów przeciwpożarowych budynku Hali Technologii Żywności w Felinie oraz przebudowy budynku przy ulicy Leszczyńskiego 58 na nowoczesny akademik. Wiosną tego roku zostaną oddane do użytku ogrody dydaktyczne w Felinie. W szklarniach zostanie

zamontowany system do fenotypowania cyfrowego. Inwestycje te będą finansowane częściowo z funduszy otrzymanych z Ministerstwa Edukacji i Nauki.

Szanowni Państwo!

W minionym roku akademickim wspólnie z Uniwersytetem Marii Curie-Skłodowskiej, Politechniką Lubelską oraz Uniwersytetem Medycznym zrealizowaliśmy szereg ważnych inicjatyw w ramach Związku Uczelni Lubelskich. Wdrożono wspólną kartę biblioteczną dla 5 uczelni lubelskich, umożliwiającą pracownikom i studentom korzystanie z zasobów bibliotek tych uniwersytetów. Dużym zainteresowaniem cieszył się program „Interprojekt” oraz „Staż za miedzą”, z którego skorzystało wielu naukowców z naszych uczelni. W ramach Lubelskiej Unii Cyfrowej wspólnie z Uniwersytetem Medycznym i Politechniką Lubelską realizowany jest projekt w zakresie wykorzystania rozwiązań cyfrowych i sztucznej inteligencji w medycynie. Kwota dofinansowania przypadająca na realizację badań w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie wynosi prawie 4,8 mln zł. Te działania służą kreowaniu nowoczesnych badań, ale również przyczyniają się do rozwoju naukowego pracowników i budują wspólny potencjał naukowy ośrodka lubelskiego. Kolejnym ważnym dla rozwoju badań z zakresu technologii produkcji i przetwórstwa mleka oraz całej branży mleczarskiej w Polsce jest projekt „Sieć badawcza uczelni przyrodniczych na rzecz rozwoju polskiego sektora mleczarskiego”. Projekt ten koordynowany przez Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie jest wykonywany w konsorcjum sześciu uczelni wraz z największymi mleczarniami w kraju i wpisuje się w realizację badań na rzecz gospodarki i bezpieczeństwa żywnościowego, jakże ważnych dla nas wszystkich.

Szanowni Państwo!

Realizując proces dydaktyczny Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie zawsze dbał o bardzo dobrą jakość kształcenia i ma w tym zakresie bardzo duże osiągnięcia, poświadczane pozytywnymi wynikami ocen Polskiej Komisji Akredytacyjnej oraz sukcesami naszych studentów, doktorantów i przede wszystkim absolwentów, którzy pełnią wiele odpowiedzialnych funkcji w gospodarce i administracji. Z wielką satysfakcją pragnę podkreślić, że kierunek hipologia i jeździectwo został wyróżniony przez Polską Komisję Akredytacyjną i otrzymał certyfikat doskonałości kształcenia w kategorii: „Doskonały kierunek – doskonałość w kształceniu na kierunku”. Pani Dziekan Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki prof. Brygidzie Ślaskiej, Państwu Prodziekanom, Radzie Programowej kierunku oraz wszystkim pracownikom i studentom, którzy przyczynili się do tego sukcesu, składam wielkie gratulacje i serdeczne podziękowania.

W Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie przywiązujemy dużą wagę do doskonalenia procesu kształcenia oraz dostosowywania kierunków i programów studiów do wyzwań, jakich oczekuje społeczeństwo i gospodarka. Pracownicy naszego Uniwersytetu włączają się w prace związane z tworzeniem Branżowych Centrów Umiejętności, jakże ważnych dla kształcenia zawodowego w szkołach średnich. W czterech, spośród siedmiu na Lubelszczyźnie, partnerem jest Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie. W minionym roku wprowadzono system internetowej rekrutacji na studia anglojęzyczne dla obcokrajowców, który od razu przyniósł znakomite efekty w rekrutacji na kierunek weterynaria. Mimo niżu demograficznego i dużej konkurencji na rynku edukacyjnym w szkolnictwie wyższym, w naszej uczelni studiuje porównywalna liczba studentów jak w ostatnich latach. Zainteresowanie

studiami absolwentów szkół średnich jest duże, przekraczające znacznie na niektórych kierunkach liczbę oferowanych miejsc. Największym zainteresowaniem kandydatów – jak w każdym roku – cieszyła się weterynaria, gdzie na 1 miejsce ubiegało się ponad 8 kandydatów. Dużym zainteresowaniem kandydatów cieszyły się kierunki: behawiorystyka zwierząt, geodezja i kartografia, hipologia i jeździectwo, kryminalistyka w biogospodarce. Ze względu na zbyt małe zainteresowanie absolwentów szkół średnich nie zostało uruchomionych 27% oferowanych kierunków studiów I stopnia. Niepokoi zwłaszcza fakt, że nie zostały uruchomione nowe kierunki studiów, takie jak: zielone technologie, zarządzanie w biobiznesie, ekologia miasta, diagnostyka ekoprzebiegłości, gospodarka obiegu zamkniętego, bioinformatyka w biogospodarce. Kierunki te są ważne ze względu na umiejętności i wiedzę absolwentów, potrzebne w nawiązaniu do strategii europejskiego zielonego ładu oraz oczekiwań pracodawców. Tworząc nowe kierunki studiów, musimy większą uwagę przywiązywać do rozpoznania preferencji i oczekiwań młodzieży. Musimy jednak pamiętać, że kształcimy dla przyszłości i powinniśmy zapewnić odpowiednio wykształcone kadry dla potrzeb produkcji i zawodów związanych z gospodarką żywnościową, która jest podstawą bezpieczeństwa naszego kraju. Liczba absolwentów na obecnym poziomie z kierunków rolnictwo i ogrodnictwo z uniwersytetów w Polsce zapewni nam zastępowalność odpowiednio wykształconych kadr w produkcji i administracji raz na ok. 300 lat. To jest już poważne zagrożenie dla produkcji rolniczej i bezpieczeństwa żywnościowego Polski, dlatego powinniśmy dołożyć wszelkich starań, aby te niekorzystne zjawiska odwrócić lub przynajmniej złagodzić, m.in. poprzez poszerzenie oferty studiów podyplomowych z tego zakresu oraz zmodyfikowanie programów nauczania na takich kierunkach, jak rolnictwo, ogrodnictwo i kilka innych związanych z gospodarką żywnościową. Musimy odważnie wejść w hybrydową formę nauczania, gdyż inaczej przegramy z innymi szkołami wyższymi, które oferują kształcenie na takich kierunkach tylko za pośrednictwem Internetu. Powinniśmy połączyć to, co najlepsze z kształcenia stacjonarnego, z tym, co daje nam Internet.

Szanowni Państwo!

Poszerzenie i dynamizowanie współpracy krajowej i międzynarodowej, rozbudowa i modernizacja infrastruktury, doposażanie jednostek, zmiany organizacyjne oraz poszerzenie i doskonalenie procesu dydaktyki nie byłoby możliwe bez zaangażowania kadry kierowniczej oraz pracowników i studentów naszej uczelni. Dziękuję Radzie Uczelni, prorektorom, władzom kanclerskim i kwestorskim, władzom dziekańskim, kierownikom jednostek badawczo-dydaktycznych, kierownikom działów i jednostek ogólnouczelnianych, przewodniczącym związków zawodowych, pracownikom, doktorantom oraz studentom, za zaangażowanie i pracę na rzecz rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Dziękuję za wiele inicjatyw, pomysłów oraz sprawną i efektywną realizację wielu, często trudnych, ale ważnych zadań. Szereg niełatwych spraw zostało rozwiązanych przy dużym zaangażowaniu prorektorów, kolegów dziekańskich, władz kanclerskich oraz wielu pracowników i doraźnych komisji. Wszystkim, którzy efektywnie i sumiennie pracowali dla dobra i rozwoju naszego Uniwersytetu, jeszcze raz serdecznie dziękuję.

Wielu pracowników za sumiennie wykonywaną pracę otrzymało dodatki lub nagrody rektora. Pragnę również podkreślić, że nagrody organizacyjne rektora za działania na rzecz obrony dobrego imienia naszej uczelni oraz Klinik Weterynaryjnych otrzymali doktor

Beata Abramowicz i dr hab. Łukasz Kurek, prof. uczelni. W imieniu władz uczelni i całej społeczności akademickiej dziękuję Państwu za pełną podziwu determinację w obronie prawdy i godności zawodu lekarza weterynarii. Dziękuję, że nie godziliście się z szerzeniem kłamstw i oszczerstw oraz oskarżaniem o zaniedbania i błędy w sztuce lekarskiej. Dzięki Waszemu bezkompromisowemu zaangażowaniu w dążeniu do prawdy i skorzystaniu ze środków ochrony prawnej uzyskaliście Państwo potwierdzenie słuszności Waszych dążeń w prawomocnych wyrokach sądów, oddalających zarzuty, o które byliście oskarżani. Wasza postawa niech będzie przykładem i wskazaniem ważnej i koniecznej walki w obronie prawdy, czci i godności. Tych wielkich wartości zawsze powinniśmy bronić, gdyż one są filarami człowieczeństwa i powinny ciągle przyświecać naszym działaniom.

Szanowni Państwo!

Od trzech lat mam zaszczyt i honor pełnić funkcję rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Zadania, jakie były przede mną w tym niełatwym czasie, starałem się wykonywać najlepiej, jak potrafiłem. Wyzwania, jakie musieliśmy przezwyciężyć w związku z pandemią i wojną w Ukrainie, były złożone i trudne. Tylko dzięki zrozumieniu z Państwa strony, solidarnemu i odpowiedzialnemu podejściu całej naszej społeczności akademickiej oraz roztropnym działaniom przetrwaliśmy trudny okres, realizując w pełni zadania w zakresie dydaktyki i badań oraz rozwoju uczelni. Misja, którą powierzyli mi elektorzy w dniu 6 lipca 2000 r., a także program, który zaproponowałem, był sukcesywnie i konsekwentnie realizowany. Udało nam się wprowadzić Uniwersytet na drogę dynamicznego rozwoju. Osiągnęliśmy duży sukces w ocenie ewaluacyjnej, w której pięć dyscyplin uzyskało kategorię A oraz dwie B+, uzyskując dzięki temu kryteria uczelni badawczej. Podnosiliśmy prestiż i uznanie naszego Uniwersytetu na arenie krajowej i międzynarodowej, co pokazuje ostatni ranking THE. Sprawnie i dynamicznie rozbudowywaliśmy oraz doposażaliśmy pracownie, laboratoria i gospodarstwa naszej uczelni. To tylko niektóre z sukcesów, którymi powinniśmy się szczycić. Były one możliwe do osiągnięcia, ponieważ miałem oparcie w wyjątkowych osobach z najbliższego otoczenia władz Uniwersytetu: kolegium rektorskiego, kolegów dziekańskich, władz kanclerskich, kwestorskich i administracyjnych oraz wszystkich Państwa, którzy tworzą społeczność akademicką uczelni. Przed nami wybory nowych władz Uniwersytetu na kadencję 2024–2028. Jeżeli Państwo Elektorzy pozytywnie ocenią moje dotychczasowe działania i zechcą powierzyć mi funkcję rektora na najbliższą kadencję, potraktuję to jako wielkie wyróżnienie i zaszczyt oraz wskazanie do dalszego kontynuowania rozpoczętej ponad trzy lata temu misji i pracy dla znakomitej społeczności akademickiej oraz rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

Szanowni Państwo!

Rozpoczął się nowy rok. Życzę, aby był on dla społeczności Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie lepszy i spokojniejszy od tego, który przeminął. Życzę wszystkim Państwu wszelkiej pomyslności, wzajemnego szacunku i zrozumienia, pogody ducha, nadziei, determinacji i wiary w swoje możliwości. Życzę wspaniałych pomysłów i sukcesów w pracy zawodowej, w zdobywaniu i rozwijaniu wiedzy, a także spełnienia najskrytszych marzeń w życiu osobistym.

Szczęśliwego nowego roku!

Senat Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie

Posiedzenie w dniu 15 grudnia 2023 r.

Senat podjął uchwałę w sprawie wszczęcia postępowania opiniodawczego o nadanie tytułu doktora honoris causa UP w Lublinie dr. hab. Viktorowi Korzunowi.

Senat powołał prof. dr. hab. Dariusza Grzebelusa i prof. dr. hab. Henryka Bujaka na recenzentów w postępowaniu o nadanie tytułu doktora honoris causa UP w Lublinie dr. hab. Viktorowi Korzunowi.

Senat podjął uchwałę w sprawie:

- doskonalenia programu studiów drugiego stopnia na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich;

- uchwalenia regulaminu wyborczego określającego zasady organizacji wyborów oraz tryb powoływania rektora i członków wybieralnych organów kolegialnych w UP w Lublinie na kadencję 2024–2028;
- wyrażenia zgody na przystąpienie Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II do Związku Uczelni Lubelskich;
- zaopiniowania zmian w regulaminie systemu bibliotecznego-informacyjnego UP w Lublinie.

Posiedzenie w dniu 26 stycznia 2024 r.

Senat poparł wniosek w sprawie zatrudnienia na stanowisku profesora uczelni:

- dr hab. Kamilę Klimek, dr. hab. inż. Macieja Combrzyńskiego, dr. hab. Roberta Stryckiego, dr. hab. Jacka Rechulicza.

Senat podjął uchwałę w sprawie:

- zmian organizacyjnych na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki UP w Lublinie;
- określenia zasad rekrutacji do Szkoły Doktorskiej UP w Lublinie.

Posiedzenie w dniu 29 lutego 2024 r.

Senat podjął uchwałę w sprawie:

- wszczęcia postępowania opiniodawczego o nadanie tytułu doktora honoris causa UP w Lublinie prof. dr. hab. Davidowi Gurgendzie;
- zatrudnienia na stanowisku profesora uczelni: dr hab. Moniki Krajewskiej-Wędziny, dr hab. Marzeny Włodarczyk-Stasiak, dr hab. Iwony Szot, dr. hab. inż. Zbigniewa Jarosza.

Senat poparł wniosek w sprawie zatrudnienia na stanowisku profesora uczelni: dr hab. Moniki Krajewskiej-Wędziny, dr hab. Marzeny Włodarczyk-Stasiak, dr hab. Iwony Szot, dr. hab. inż. Zbigniewa Jarosza.

Senat podjął uchwałę w sprawie:

- ustalenia programu studiów dla kierunku geodezja i kartografia studia drugiego stopnia o profilu praktycznym;
- ustalenia programu studiów podyplomowych uprawa winorośli i winiarstwo;
- określenia liczby miejsc na pierwszym roku na poszczególnych kierunkach studiów stacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych magisterskich w UP w Lublinie na rok akademicki 2024/2025.

Kalendarium

STYCZEŃ

5–7 stycznia

Prorektor B. Sołowiej uczestniczył w spotkaniu Stowarzyszenia Polska Ekologia, Fundusz Promocji Zboża i Fundusz Promocji Wiedzy, które odbyło się w Krynicy Górskiej.

12 stycznia

Prorektor B. Sołowiej uczestniczył w walnym zgromadzeniu akcjonariuszy w Lubelskim Parku Naukowo-Technologicznym.

15 stycznia

Prorektor B. Sołowiej uczestniczył w spotkaniu uczelni przyrodniczych i rolniczych w Polsce, dotyczącym programu Agroenergia.

17 stycznia

Rektor K. Kowalczyk uczestniczył w spotkaniu z prezydentem Lublina K. Żukiem.

19 stycznia

Rektor K. Kowalczyk uczestniczył w otwarciu powstałej na Wydziale Inżynierii Produkcji ministrefy chillout.

Prorektor A. Waśko uczestniczył w koncercie symfonicznym „The spirit of tango – Misa a Buenos Aires” z okazji rozpoczęcia obchodów jubileuszu 80-lecia UMCS w Filharmonii Lubelskiej.

22 stycznia

Rektor K. Kowalczyk uczestniczył w spotkaniu z ministrem rozwoju i technologii K. Hetmanem.

25 stycznia

Rektor K. Kowalczyk wziął udział w zebraniu prezydium Związku Uczelni Lubelskich.

LUTY**1 lutego**

Prorektorzy U. Kosior-Korzecka i A. Waśko uczestniczyli w II Naukowej Konferencji Pszczelarskiej dla Otoczenia Społeczno-Gospodarczego „Nauka Praktyce”.

6 lutego

Rektor K. Kowalczyk, kanclerz M. Mirosław uczestniczyli w spotkaniu z posłem M. Kowalczykiem.

Rektor K. Kowalczyk i prorektor U. Kosior-Korzecka podpisali umowę trójstronną pomiędzy UP w Lublinie a Nadleśnictwem Rudnik, reprezentowanym przez nadleśniczego A. Tofilskiego, i właścicielem fermy jeleniowatych M. Sławińskim.

7 lutego

Rektor K. Kowalczyk i prorektor A. Waśko uczestniczyli w spotkaniu z przedstawicielami firmy Stock.

9 lutego

Prorektorzy U. Kosior-Korzecka i A. Waśko wzięli udział w walnym zebraniu sprawozdawczo-wyborczym Klubu Uczelnianego AZS UP w Lublinie.

14 lutego

Prorektor B. Sołowiej uczestniczył w spotkaniu dot. ewaluacji w dyscyplinie inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka dot. projektów międzynarodowych i krajowych oraz własności intelektualnej.

15 lutego

Rektor K. Kowalczyk i prorektor U. Kosior-Korzecka uczestniczyli w otwarciu warsztatów tematycznych dla finalistów konkursu „Człowiek w Środowisku”.

Prorektor U. Kosior-Korzecka uczestniczyła w spotkaniu prezydenta Miasta Lublin z pracodawcami współpracującymi z lubelskimi publicznymi szkołami zawodowymi.

19 lutego

Rektor K. Kowalczyk uczestniczył w uroczystościach związanych z zakończeniem pełnienia funkcji komendanta wojewódzkiego policji przez nadinsp. A. Bieleckiego oraz z jej objęciem przez mł. insp. T. Gila.

21 lutego

Rektor K. Kowalczyk, prorektor U. Kosior-Korzecka oraz dziekani wszystkich wydziałów uczestniczyli w posiedzeniu wydziałowych komisji rekrutacyjnych w związku z zakończeniem rekrutacji na studia II stopnia studiów stacjonarnych.

Prorektor B. Sołowiej wziął udział w posiedzeniu Rady Lubelskiego Parku Naukowo-Technologicznego i zgromadzenia akcjonariuszy.

22 lutego

Rektor K. Kowalczyk spotkał się z pracownikami odpowiedzialnymi za projekt „Uczelnia dostępna”.

Rektor K. Kowalczyk spotkał się z przedstawicielami AZS, ustępującą prezes O. Bociankiewicz oraz nową prezes M. Skowronek.

23 lutego

Prorektor B. Sołowiej wziął udział w konferencji dot. Lubelskiej Unii Cyfrowej, która odbyła się w Lubelskim Centrum Konferencyjnym.

24 lutego

Rektor K. Kowalczyk uczestniczył w uroczystościach drugiej rocznicy rosyjskiej agresji na Ukrainę na zaproszenie konsula Generalnego Ukrainy O. Kutsa. Uroczystości zostały zorganizowane przy udziale wojewody lubelskiego, marszałka województwa lubelskiego, prezydenta Lublina, dowódcy Litewsko-Polsko-Ukraińskiej Brygady im. Wielkiego Hetmana Konstantego Ostrowskiego.

25 lutego

Prorektor A. Waśko uczestniczył w Halowych Mistrzostwach Województwa Lubelskiego w Ujeżdżeniu oraz Zawodach Regionalnych i Towarzyskich w Ujeżdżeniu.

26 lutego

Rektor K. Kowalczyk uczestniczył w spotkaniu z posłem J. Czerniakiem.

MARZEC**3 marca**

Prorektor A. Waśko uczestniczył w Halowych Mistrzostwach Województwa Lubelskiego w Skokach oraz Zawodach Regionalnych i Towarzyskich w Skokach.

4–5 marca

Rektor K. Kowalczyk, dziekan W. Gustaw i prodziekan K. Wójciak uczestniczyli w Gali Finałowej „Studia z Przyszłością”, która odbyła się w siedzibie Polskiego Radia Wrocław.

4 marca

Prorektor B. Sołowiej uczestniczył w spotkaniu nt. ewaluacji w dyscyplinie zootechnika i rybactwo dot. projektów międzynarodowych i krajowych oraz własności intelektualnej.

6 marca

Prorektor B. Sołowiej uczestniczył w spotkaniu nt. ewaluacji w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo dot. projektów międzynarodowych i krajowych oraz własności intelektualnej.

7 marca

Rektor i prorektorzy uczestniczyli w otwarciu Dnia Otwartego w UP w Lublinie.

8 marca

Rektor K. Kowalczyk spotkał się z przedstawicielami Lubelskiego Towarzystwa Naukowego w sprawie Forum Popularyzacji Nauki.

11 marca

Rektor K. Kowalczyk uczestniczył w spotkaniu z dyrektorem Ośrodka Rewitalizacyjnego w Łęcznej M. Majewską.

13 marca

Rektor K. Kowalczyk uczestniczył w posiedzeniu Prezydium Oddziału Lubelskiego PAN w Instytucie Agrofizyki Polskiej Akademii Nauk.

Prorektor B. Sołowiej uczestniczył w spotkaniu nt. ewaluacji w dyscyplinie technologia żywności i żywienia dot. projektów międzynarodowych i krajowych oraz własności intelektualnej.

14 marca

Rektor K. Kowalczyk uczestniczył w spotkaniu z mjr. rez. D. Millerem dotyczącym wspólnej organizacji koncertu z okazji 25-lecia wstąpienia Polski do NATO.

Rektor K. Kowalczyk i prorektor B. Sołowiej uczestniczyli w otwarciu w Bibliotece Głównej UP wystawy poświęconej prof. E. Sasimowskiemu.

15 marca

Rektor K. Kowalczyk spotkał się z T. Grabowskim, zastępcą dyrektora w Roztoczańskim Parku Narodowym. Spotkanie miało na celu omówienie współpracy dotyczącej organizacji jubileuszu 50-lecia Parku.

Rektor K. Kowalczyk uczestniczył w spotkaniu z M. Kasprzakiem, pełnomocnikiem ministra nauki i szkolnictwa wyższego ds. biznesu.

Rektor K. Kowalczyk i prorektorzy uczestniczyli w finale II edycji wojewódzkiego konkursu ekologicznego dla szkół ponadpodstawowych pt. „Człowiek w środowisku”, pod hasłem „Rozwiązania oparte na zasobach przyrody”.

16 marca

Prorektor U. Kosior-Korzecka uczestniczyła w otwarciu III Ogólnopolskiej Konferencji „Dzika Weterynaria”.

18 marca

Rektor K. Kowalczyk uczestniczył w uroczystych obchodach z okazji 25-lecia powiatu łęczyńskiego.

Rektor K. Kowalczyk i prorektor A. Waśko uczestniczyli w gali podsumowującej 10 lat działalności Klastra Lubelska Medycyna. Spotkanie odbyło się w Trybunale Koronnym w Lublinie.

19 marca

Rektor Krzysztof Kowalczyk uczestniczył w Lubelskim Forum Popularyzacji Nauki „Podziel się nauką”.

Rektor K. Kowalczyk podpisał umowę o współpracy UP w Lublinie z Powiatem Lubelskim, który był reprezentowany przez starostę lubelskiego Z. Antonia.

20 marca

Prorektor A. Waśko uczestniczył w Forum Eksportu 2024 „Konkurencyjność gospodarki polskiej warunkiem rozwoju eksportu”, którego organizatorem był Zarząd Krajowego Stowarzyszenia Eksporterzy Rzeczypospolitej Polskiej.

21 marca

Rektor K. Kowalczyk, prorektor U. Kosior-Korzecka oraz dziekan K. Dzida uczestniczyli w otwarciu Tężni Solankowej na placu przed budynkiem Ośrodka Rewalidacyjno-Wychowawczego w Łęcznej.

Rektor K. Kowalczyk uczestniczył w finale Konkursu Wiedzy Rolniczej im. Tadeusza Skiby, który zorganizowała Lubelska Izba Rolnicza.

21 marca

Prorektor U. Kosior-Korzecka uczestniczyła w wydarzeniu IV edycji Konkurs Wiedzy Rolniczej im. Tadeusza Skiby.

23 marca

Prorektor U. Kosior-Korzecka uczestniczyła w otwarciu „I Studenckiej Konferencji Żywności Zwierząt”.

25 marca

Rektor K. Kowalczyk uczestniczył w uroczystym otwarciu Sympozjum Prawa Konstytucyjnego „Dla Polski”, zorganizowanym przez Związek Uczelni Lubelskich.

Prorektor B. Sołowiej wziął udział w Radzie Naukowej Instytutu Agrofizyki PAN.

26 marca

Rektor K. Kowalczyk i prorektor U. Kosior-Korzecka uczestniczyli w otwarciu wystawy wielkanocnej zorganizowanej przez Studenckie Koło Naukowe Architektów Krajobrazu.

27 marca

Rektor K. Kowalczyk wziął udział w obchodach 82. rocznicy egzekucji Żydów lubelskiego getta w Lasach Kozłowieckich.

Rektor K. Kowalczyk i prof. K. Józwiakowski wzięli udział w spotkaniu z przedstawicielami firmy Wody Polskie.

Prorektor B. Sołowiej uczestniczył w spotkaniu nt. ewaluacji w dyscyplinie weterynaria dot. projektów międzynarodowych i krajowych oraz własności intelektualnej.

28 marca

Rektor K. Kowalczyk podpisał porozumienie o współpracy z firmą Tomstarek, reprezentowaną prezesa T. Starek oraz B. Starek. UP w Lublinie reprezentowali także prof. prof. C. Kwiatkowski i E. Harasim.

Powołanie do Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Doktorantka IV roku kształcenia w Szkole Doktorskiej UP w Lublinie mgr inż. Karolina Różaniecka została powołana na dwuletnią kadencję do Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego jako przedstawicielka Krajowej Reprezentacji Doktorantów.

Swoje zadania w RGNiSW będzie wykonywała jako członkini Komisji Nauki oraz Komisji Ekonomiczno-Prawnej. Do zadań Komisji Nauki należy m.in. opiniowanie projektów aktów prawnych dotyczących rozwoju nauki i innowacyjności, a także umów międzynarodowych dotyczących nauki; opiniowanie planów i sprawozdań z działalności Narodowego Centrum Nauki i Narodowego Centrum Badań i Rozwoju; opiniowanie spraw dotyczących organizacji i ewaluacji jednostek naukowych.

W skład RGNiSW wchodzi nauczyciele akademicy, przedstawiciele PAN, instytutów badawczych i państwowych, studenci, doktoranci, przedstawiciele związków zawodowych i organizacji pracodawców.

Red.

Fot. Archiwum Karolina Różaniecka

Certyfikat „Studia z Przyszłością” oraz „Laur Innowacji”

dla kierunku technologia żywności i żywienie człowieka (studia I stopnia) 2024

4 marca br. we Wrocławiu odbyła się Gala Finałowa IX edycji Ogólnopolskiego Konkursu i Programu Akredytacyjnego Kierunków Studiów „Studia z Przyszłością”, w ramach którego wyróżniane są najbardziej innowacyjne i wartościowe programy studiów na polskich uczelniach.

Z radością informujemy, że w gronie wyróżnionych oraz uhonorowanych kierunków studiów znalazł się kierunek technologia żywności i żywienie człowieka (studia I stopnia) prowadzony na Wydziale Nauk o Żywności i Biotechnologii UP w Lublinie.

W Konkursie „Studia z Przyszłością”, współorganizowanym przez Fundację Rozwoju Edukacji i Szkolnictwa Wyższego oraz Agencję Kreatywną PRC, identyfikowane i wyróżniane są wybrane programy i kierunki studiów prowadzone na polskich uczelniach, które cechują się innowacyjnością, dostosowaniem do potrzeb rynku pracy oraz nowoczesnością przyjętych rozwiązań dydaktycznych.

W Gali Finałowej IX edycji Ogólnopolskiego Konkursu i Programu Akredytacyjnego Kierunków Studiów „Studia z Przyszłością” uczestniczyli rektorzy, dziekani, dyrektorzy instytutów – przedstawiciele uczelni wyższych z całej Polski.

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie na uroczystości reprezentowali rektor prof. dr hab. Krzysztof Kowalczyk, prof. dr hab. Waldemar Gustaw, dziekan Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii, oraz dr hab. Karolina Wójciak, prof. uczelni, prodziekan ds. studentek i dydaktyki Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii, którzy odebrali certyfikat akredytacyjny „Studia z Przyszłością”, wyróżnienie „Laur Innowacji” oraz nagrodę w formie statuetki.

Uzyskanie Certyfikatu „Laur Innowacji” jest świadectwem wdrożenia najbardziej innowacyjnych rozwiązań w zakresie bazy materialnej i technologii wspierających proces dydaktyczny na kierunku technologia żywności i żywienie człowieka (studia I stopnia).

O kierunku rozmawiamy z prof. dr. hab. Waldemarem Gustawem i dr hab. Karoliną Wójciak, prof. uczelni.

Waldemar Gustaw: Technologia żywności i żywienie człowieka jest naszym najstarszym kierunkiem, a jego absolwenci są poszukiwani na rynku pracy. Certyfikat, który otrzymaliśmy, daje pewność studentom, że ukończą atrakcyjny, innowacyjny i prowadzony na odpowiednim poziomie kierunek studiów. Na sukces złożyła się praca wszystkich nauczycieli z Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii, bo to oni biorą udział w tworzeniu wizerunku tych studiów.

Ukończenie kierunku technologia żywności i żywienie człowieka daje dużą gwarancję zatrudnienia. Obecnie dużo osób

Od lewej prof. prof.: Dariusz Rott, Karolina Wójciak, Krzysztof Kowalczyk, Waldemar Gustaw
Fot. Archiwum UP w Lublinie

kierujących zakładami spożywczymi nie tylko z naszego regionu, ale również z Polski, poszukuje absolwentów tego kierunku na naszym Wydziale. Jest to kierunek wymagający, jak również interdyscyplinarny, co przekłada się na mniejsze zainteresowanie kierunkiem wśród absolwentów szkół średnich. Mam nadzieję, że uzyskany certyfikat oraz wyróżnienie wzmocni pozycję kierunku oraz że będzie on bardziej rozpoznawalny i atrakcyjny dla absolwentów szkół średnich.

Podczas postępowania konkursowego zespół ekspercki ocenił m.in., czy kierunek cechuje nowoczesna koncepcja kształcenia, wysoka jakość realizowanego programu; czy jest on dostosowany do potrzeb rynku pracy i oczekiwań otoczenia społeczno-gospodarczego oraz jakie kompetencje będzie mieć absolwent; czy podczas nauczania wykorzystywane są nowoczesne metody dydaktyczne i czy stosowane są unikatowe metody ewaluacji efektów uczenia się; czy przekazywana wiedza jest aktualna i nowoczesna.

Karolina Wójciak: Kierunek studiów technologia żywności i żywienie człowieka jest dla osób, które rozumieją, że wyżywienie ludzkości jest w obecnych czasach wyzwaniem dla świata nauki i przemysłu, dla osób które chcą mieć realny wpływ na dostarczenie społeczeństwu żywności bezpiecznej zdrowotnie i odpowiadającej oczekiwaniom i potrzebom żywieniowym człowieka. Akredytacja udzielona kierunkowi technologia żywności i żywienie

człowieka przez Polską Komisję Akredytacyjną na okres maksymalny (6 lat) oraz uzyskanie akredytacji trzeciej strony w postaci certyfikatu „Studia z przyszłością” jak i nagrody „Laur Innowacji” jest docenieniem starań rady programowej i wszystkich nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na tym kierunku.

W toku kształcenia znajdują się przedmioty stricte technologiczne, jak i moduły związane z żywieniem człowieka. Dlatego nasi absolwenci mogą znaleźć zatrudnienie nie tylko w zakładach produkujących żywność, zajmujących się przetwórstwem, dystrybucją czy obrotem żywności, ale również w zakładach żywienia zbiorowego oraz jednostkach zajmujących się poradnictwem i upowszechnianiem wiedzy o żywności i żywieniu. Dodatkowo absolwent jest przygotowany do pracy w laboratoriach badawczych, ośrodkach badawczo-rozwojowych, organach urzędowej kontroli żywności, zespołach wdrażających obligatoryjne i nieobligatoryjne systemy zarządzania jakością i bezpieczeństwem zdrowotnym żywności.

Warto również nadmienić, że kierunek technologia żywności i żywienie człowieka kształci absolwentów znajdujących zatrudnienie w szeroko pojętym przemyśle spożywczym, będącym

branżą kluczową dla rozwoju gospodarczego kraju. Dowodem tego jest wsparcie udzielone między innymi kierunkowi technologia żywności i żywienie człowieka w ramach projektu pt. „Efektywne kształcenie specjalistów dla branż kluczowych”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej, z programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021–2027. W projekcie uwzględniono zróżnicowane działania mające prowadzić do zwiększenia i dopasowania kompetencji studentów do oczekiwań przemysłu spożywczego poprzez np. modyfikację programu kształcenia, płatne staże, dodatkowe zajęcia praktyczne, spotkania z absolwentami kierunku, którzy aktualnie pracują na kierowniczych stanowiskach w różnych zakładach spożywczych.

WG: Dodam, że absolwenci kierunku technologia żywności i żywienie człowieka mogą pracować także w ośrodkach badawczo-rozwojowych oraz na uczelniach, ponieważ absolwenci studiów, w szczególności II stopnia, przygotowani są również do podjęcia pracy naukowej.

Notowała Monika Jaskowiak

Emerytowani pracownicy na spotkaniu z rektorem

13 lutego 2024 r. odbyło się spotkanie rektora Krzysztofa Kowalczyka z emerytowanymi pracownikami Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

W spotkaniu uczestniczyli prorektorzy Andrzej Marczuk i Bartosz Sołowiej oraz rektorzy poprzednich kadencji: prof. dr hab. dr Marian Wesołowski (1996–2002, 2008–2016), prof. dr hab. Zdzisław Targoński (2002–2005, 2005–2008), a także prof. dr hab. Zygmunta Litwińczuk (2016–2020).

Spotkanie rozpoczął rektor Krzysztof Kowalczyk, który przywitał emerytowanych pracowników Uniwersytetu i podczas swojego przemówienia podkreślił, że są ważną częścią społeczności akademickiej UP w Lublinie. Zaprezentowano „Kronikę uczelni 2023”, zawierającą najważniejsze wydarzenia i osiągnięcia naukowców oraz studentów. Głos zabrał również prof. Zdzisław Targoński, który

nawiązał do idei takich spotkań i wyraził nadzieję na ich kontynuowanie. Wydarzenie, które było doskonałą okazją do spotkania się, rozmów oraz wspomnień uświetnił swoim występem Zespół Pieśni i Tańca „Jawor”.

Red.
Fot. Damian Bartnik

Zwracamy się do Państwa z prośbą o podzielenia się wspomnieniami z przepracowanych w naszym Uniwersytecie lat w postaci zdjęć i pamiątek. Będziemy wdzięczni za przekazanie ich do Działu Rekrutacji i Promocji (ul. Akademicka 15 w Lublinie, II piętro, pokój 211). Pamiątki po digitalizacji zostaną zwrócone.

E-mail: promocja@up.lublin.pl

Tel. 81 445 65 58

Nowo mianowani profesorowie

JUSTYNA BATKOWSKA

Fot. Maciej Niedziółka

Prof. dr hab. Justyna Batkowska jest absolwentką Wydziału Biologii i Hodowli Zwierząt Akademii Rolniczej (obecnie Uniwersytet Przyrodniczy) w Lublinie. W 2005 r. obroniła pracę magisterską, w 2010 r. – pracę doktorską. W lipcu 2018 r. Rada Wydziału Biologii, Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki UP w Lublinie nadała jej stopień doktora habilitowanego w dziedzinie nauk rolniczych w dyscyplinie zootechnika. W lipcu 2023 r. dr hab. Justyna Batkowska otrzymała tytuł profesora nauk rolniczych w dyscyplinie zootechnika i rybactwo.

Prof. dr hab. Justyna Batkowska pracę zawodową rozpoczęła na stanowisku specjalisty w Instytucie Genetyki i Hodowli Zwierząt w Jastrzębcu w ramach projektu „Biożywność – innowacyjne, funkcjonalne produkty pochodzenia zwierzęcego” (nr POIG.01.01.02-014-090/09). Od 2010 r. pracowała jako asystent, a następnie adiunkt (2011 r.) w Katedrze Biologicznych Podstaw Produkcji Zwierzęcej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Od 2018 r. zajmowała stanowisko profesora uczelni w Instytucie Biologicznych Podstaw Produkcji Zwierzęcej, pełniąc także funkcję kierownika Zakładu Doskonalenia Zwierząt i Drobiarstwa (od 2021 r.). W trakcie pracy zawodowej odbyła 7 staży naukowych, w tym 2 w Department of Animal Anatomy, Histology and Pathomorphology at National University of Life and Environmental Science of Ukraine w Kijowie, brała też udział w 21 szkoleniach, m.in. z zakresu opracowywania danych doświadczalnych i dobrostanu ptaków.

Autorka i współautorka 75 oryginalnych prac badawczych (50 w czasopismach z listy JCR), 12 przeglądowych, 76 rozdziałów monografii, 36 artykułów popularnonaukowych i 140 doniesień konferencyjnych (IF 97,818, 3996 pkt MEiN, indeks Hirscha = 10). Promotor w 3 przewodach doktorskich, w tym jednym anglojęzycznym i jednym w trakcie realizacji, wypromowała także 77 dyplomantów: 1 licencjatkę, 30 inżynierów i 46 magistrów. Była powołana na recenzenta w 3 postępowaniach habilitacyjnych i 2 w sprawie nadania stopnia doktora. W ramach działalności badawczo-naukowej współpracuje z 4 naukowymi jednostkami zagranicznymi i 7 krajowymi. Brała udział w realizacji 8 projektów badawczych, obecnie kieruje realizacją projektu „Szczęśliwy kurczak premium w ziołowym standardzie” finansowanego przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014–2020.

Prof. Batkowska jest wiceprezesem Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego (PTZ) i czł. Polskiego Oddziału Międzynarodowego Stowarzyszenia Wiedzy Drobiarskiej (PB WPSA), przewodniczącą rady naukowej „Animal Science and Genetics” (dawniej „Roczniki Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego”) oraz czł. komitetów redakcyjnych 4 czasopism naukowych. Ponad 200 razy pełniła funkcję recenzenta prac złożonych do publikacji w około 60 czasopismach naukowych, w znakomitej części o zasięgu międzynarodowym.

W ramach działalności na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki prof. dr hab. Justyna Batkowska prowadzi wiele przedmiotów dydaktycznych, w przypadku 14 z nich jest osobą odpowiedzialną za przedmiot. Moduły tematycznie nawiązują do zagadnień związanych z chowem i hodowlą zwierząt, genetyką populacji i metodologią badań. Realizuje także zajęcia w języku angielskim oraz w ramach studiów podyplomowych (UP w Lublinie) i szkoleń specjalizacyjnych (PIWet – PIB w Puławach). Jest przewodniczącą zespołu ds. wizerunku i promocji, czł. kolegium Wydziału oraz rady dyscypliny zootechnika i rybactwo, a także rad programowych kierunków zootechnika (Wydz. Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki) i bioinżynieria (Wydz. Agrobiotechnologii). Jako koordynator wydziałowy programu Erasmus+ (od 2018 r.) nadzoruje realizację zajęć dydaktycznych studentów krótkoterminowej wymiany międzynarodowej, była także opiekunem praktyk doktorantów zagranicznych. Od 2016 r. była opiekunem Sekcji, a od 2020 r. samodzielnego Studenckiego Koła Naukowego Biologii, Hodowli i Użytkowania Drobiu (BHiUD). SKN działa pod patronatem Krajowej Rady Drobiarstwa i zrzesza studentów z 4 wydziałów i 8 kierunków studiów. Dorobek członków SKN obejmuje zarówno prace w czasopismach z listy JCR, jak również w czasopismach nieindeksowanych (25), rozdziały monografii (76), artykuły popularnonaukowe (31) i doniesienia konferencyjne (85). SKN otrzymało dofinansowanie MEiN ze środków z budżetu państwa w ramach programu „Studenckie koła naukowe tworzą innowacje” (Nr SKN/SP/496740/2021; kwota 54 912 zł) na realizację projektu pt. „Wzbogacenie środowiska jako element poprawy dobrostanu przepiórki japońskiej”, a także w 2 konkursach wewnętrznych (2020 r. – „Wpływ różnych metod przechowalności białka jaja kurzego na jego cechy jakościowe, technologiczne oraz aktywność lizozymu”, 2022 r. – „Analiza anatomopatologicznych zmian rozwojowych zarodków kurzych”). Od początku działalności członkowie SKN BHiUD uzyskali w sumie ponad 100 różnych stypendiów, w tym rektora dla najlepszych studentów za osiągnięcia naukowe, Marszałka Województwa Lubelskiego, Prezydenta Miasta Lublin, a także 7 stypendiów Ministra Edukacji i Nauki.

Dwunastokrotnie jako promotor wyróżniana przez PO WPSA oraz Polskie Towarzystwo Zootechniczne nagrodami w ogólnopolskich konkursach na najlepsze prace magisterskie, 3-krotnie indywidualną nagrodą rektora Uniwersytetu Przyrodniczego za osiągnięcia naukowe i działalność dydaktyczną, odznaczona Brązowym Medalem za Długoletnią Służbę oraz Medalem Prezydenta Miasta Lublin.

SYLWIA OKOŃ

Fot. Maciej Niedziółka

Prof. dr hab. Sylwia Okoń jest absolwentką naszego Uniwersytetu, kierunku biotechnologia na Wydziale Nauk o Żywności i Biotechnologii. Po studiach rozpoczęła pracę na stanowisku inżynierijno-technicznym w Instytucie Genetyki, Hodowli i Biotechnologii Roślin Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. W 2011 r. uzyskała stopień naukowy doktora, a w 2012 r. została mianowana na stanowisko adiunkta. W 2018 r. uzyskała stopień naukowy doktora habilitowanego na Wydziale Agrobiotechnologii w dziedzinie nauk rolniczych, w dyscyplinie agronomia. W tym samym roku została mianowana na stanowisko profesora nadzwyczajnego UP. W 2023 r. otrzymała tytuł profesora nauk rolniczych.

Badania naukowe prowadzone przez prof. dr hab. Sylwii Okoń od momentu zatrudnienia na Wydziale Agrobiotechnologii UP w Lublinie obejmowały zagadnienia z zakresu analizy polimorfizmu genetycznego różnych gatunków zbóż, identyfikacji genów odporności na choroby grzybowe zbóż oraz genów karłowatości w oparciu o markery molekularne, jak również oceny odporności owsa na choroby grzybowe w oparciu o testy żywiciel-patogen. Po uzyskaniu stopnia doktora habilitowanego prowadziła badania naukowe dotyczące między innymi identyfikacji nowych źródeł odporności na mączniaka prawdziwego w dzikich gatunkach należących do rodzaju *Avena*, charakterystyki i mapowania nowych genów odporności na mączniaka prawdziwego w owsie, charakterystyki populacji *B. graminis* f. sp. *avenae* w Polsce i Europie, analizy polimorfizmu genetycznego różnych gatunków roślin.

Obecnie prof. dr hab. Sylwia Okoń prowadzi badania dotyczące molekularnych podstaw odporności owsa na mączniaka prawdziwego, które związane są w głównej mierze z analizą ekspresji genów oraz określeniem białek powiązanych z odpowiedzią roślin na atak patogena.

Karierę naukową prof. dr hab. Sylwia Okoń rozwijała w renomowanych ośrodkach naukowych w kraju i za granicą, odbyła staże naukowe i wyjazdy studyjne (Australia, Bułgaria, Węgry, Niemcy). Jest autorką lub współautorką 63 publikacji naukowych (IF = 89,274, indeks Hirscha 9), czterech patentów oraz kilkudziesięciu innych publikacji i doniesień naukowych. Brała udział w realizacji kilkunastu projektów badawczych finansowanych przez MNiSW, NCBiR, WFOŚiGW oraz Dział Badań Rolniczych Departamentu Rolnictwa Stanów Zjednoczonych, pełniąc funkcję kierownika, głównego wykonawcy oraz wykonawcy.

Pełniła funkcję promotora oraz promotora pomocniczego w dwóch zakończonych przewodach doktorskich. Jest

promotorem w dwóch przewodach w trakcie realizacji. Pełniła funkcję recenzenta w jednym przewodzie doktorskim, a w dziesięciu uczestniczyła jako członek komisji ds. obrony. Brała udział w sześciu postępowaniach o nadanie stopnia doktora habilitowanego – w tym trzykrotnie jako recenzent. Była także promotorem 11 prac inżynierskich i 40 prac magisterskich realizowanych na Uniwersytecie Przyrodniczym, wykonała ponad 20 recenzji prac dyplomowych. Była opiekunem praktyk studentów kierunków biotechnologia i bioinżynieria oraz opiekunem praktyk doktorantów zagranicznych.

Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Genetycznego, Lubelskiego Towarzystwa Naukowego, czł. międzynarodowych grup EUCARPIA (European Association for Research on Plant Breeding) oraz EWAC (The European Cereals Genetics Co-operative). Pełniła funkcje redaktora gościnnego oraz członka komitetów redakcyjnych 3 czasopism naukowych. Ponad 100 razy pełniła funkcję recenzenta prac złożonych do publikacji w około 50 czasopismach naukowych, w znacznej części o zasięgu międzynarodowym.

Działalność organizacyjna prof. Sylwii Okoń związana jest z pracami na rzecz Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Jest członkiem Kolegium Wydziału Agrobiotechnologii oraz Rady Dyscypliny Rolnictwo i Ogrodnictwo. Pełni funkcję przewodniczącej rady programowej kierunku bioinżynieria oraz komisji ds. młodych naukowców w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo. Jest czł. Komisji ds. Nauki i Strategii Rozwoju Dyscypliny Rolnictwo i Ogrodnictwo UP w Lublinie i Uczelnianej Komisji Dyscyplinarnej dla Nauczycieli Akademickich. Od 2020 r. jest kierownikiem studiów podyplomowych „diagnostyka molekularna”, a w 2021 r. została kierownikiem Zakładu Genetyki i Hodowli Roślin Ogrodniczych.

Za zaangażowanie zawodowe oraz działalność naukowo-dydaktyczną była wielokrotnie nagradzana, otrzymując m.in. Brązowy Medal za Długoletnią Służbę, Odznakę Honorową „Zasłużony dla Rolnictwa” oraz nagrody indywidualne, zespołowe i projakościowe rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

ANDRZEJ SAŁATA

Fot. Archiwum prywatne

Głównym nurtem badawczym i publikacyjnym prof. dr hab. inż. Andrzeja Sałaty są zagadnienia związane z biologią i plonowaniem roślin zielarskich oraz przydatnością surowca dla przemysłu farmaceutycznego. Decyzją prezydenta RP Andrzeja Dudy z 23 marca 2023 r. prof. Andrzej Sałata otrzymał tytuł profesora nauk rolniczych.

Prof. Sałata prowadził badania o następującej tematyce: zastosowanie metod biotechnologicznych w utrzymaniu cech identyfikacyjnych odmian rabarbaru; reakcja roślin na stresse środowiskowe, powodowane przede wszystkim niedoborem wody; efekty działania niskich temperatur na wzrost i rozwój roślin w uprawie polowej; tolerancja roślin na stres abiotyczny i zmienność akumulacji substancji bioaktywnych; efektywność wykorzystania wody i składników pokarmowych przez rośliny; wpływ nawadniania i temperatury suszenia na zawartość i skład substancji lotnych; stosowanie roślin mulczujących i ich wpływ na przebieg fizycznych, chemicznych i biologicznych procesów zachodzących w glebie; biofortyfikacja roślin z rodzaju *Allium* w związku zawierające siarkę.

Ponadto w obszarze zainteresowań naukowych prof. Sałaty znajdują się zagadnienia związane z uprawą grzybów jadalnych i leczniczych. W ostatnim czasie we współpracy z partnerami z Włoch i Hiszpanii zajmuje się biologią, plonowaniem i walorami prozdrowotnymi karczocha i karda oraz oceną przydatności ich liści w produkcji farmaceutycznej, a także możliwością uprawy tych ciepłolubnych gatunków na Lubelszczyźnie.

Prof. Andrzej Sałata rozwijał swoją karierę naukową w kraju oraz w instytucjach naukowych za granicą, realizując długo- i krótkoterminowe zagraniczne staże naukowe w: Universidad Politecnica de Valencia (UPV), Hiszpania: 1) Department of Plant Production 2) Centre for Agricultural Chemical Ecology (CEQA), 3) Valencian Centre for Irrigation Studies (CVER), 4) Institutes Biotechnology and Agrofood Industries; University of Catania, Department of Agriculture, Food and Environment (Włochy); Cukurova Univeristy Adana, Department of Horticulture (Turcja); University of Akdeniz, Department of Agricultural Economics, Antalya (Turcja).

Dotychczasowy dorobek naukowy prof. dr hab. Andrzeja Sałaty obejmuje autorstwo lub współautorstwo 75 publikacji naukowych, z sumą punktów 2295 w tym 35 publikacji naukowych z przypisanym współczynnikiem wpływu (sumaryczny IF 57,304).

W swojej karierze prof. Sałata był promotorem 34 prac inżynierskich, 25 prac magisterskich oraz 2 prac doktorskich. Pełnił funkcję recenzenta w 9 postępowaniach doktorskich, a także funkcję członka oraz sekretarza komisji w 2 postępowaniach habilitacyjnych. Pełnił funkcję sekretarza w redakcji czasopisma „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska” sec. „Ogrodnictwo”, redaktora tematycznego „Electronic Journal of Polish Agricultural Universities” sec. „Horticulture” i redaktora tematycznego „Acta Scientiarum Polonorum Hortorum Cultus”. Obecnie pełni funkcję redaktora (guest editor) wydania specjalnego „Enhanced Product Quality of Plant Material from Field Crops” w czasopiśmie naukowym „Agronomy” (MDPI) oraz funkcję redaktora (guest editor) „New Advances of Organic Farming for Improving Crop Production and Quality” w czasopiśmie „Frontiers in Agronomy”.

W całym okresie pracy naukowej prof. Andrzej Sałata regularnie współpracował z otoczeniem gospodarczym zaliczanym do jednostek sektora publicznego (skarbu państwa) i sektora prywatnego, m.in. z liderem branży hodowli roślin i nasiennictwa Małopolską Hodowlą Roślin Oddział w Zamościu sp. z o.o. oraz firmą Steppol Agro. Jest autorem 6 pisemnych opinii i instrukcji aplikacyjnych opracowanych dla firm i przedsiębiorstw krajowych. Ponadto zrealizował 4 badania zamawiane przez jednostki sektora gospodarczego, w których był kierownikiem projektu.

Działalność organizacyjna prof. Sałaty związana jest również z pracami na rzecz Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Był członkiem komitetów naukowych i organizacyjnych krajowych i międzynarodowych konferencji, jak również współorganizatorem kilkunastu wydarzeń o charakterze popularnonaukowym. W latach 2017–2020 był członkiem Uczelnianej Senackiej Komisji Budżetowej UP w Lublinie. Pełnił funkcję członka Senackiej Komisji ds. Gospodarstw Doświadczalnych w latach 1998–2018, Wydziałowej Komisji ds. Organizacji i Rozwoju Wydziału OiAK w latach 2017–2020, Wydziałowej Komisji ds. Oceny Wydziału w latach 2013–2017. W kadencji 1999–2005 pełnił funkcję pełnomocnika dziekana ds. praktyk na kierunku ogrodnictwo. Prof. dr hab. Andrzej Sałata w okresie dotychczasowego zatrudnienia na UP w Lublinie otrzymał za wybitne osiągnięcia w dziedzinie naukowej 5 nagród indywidualnych II stopnia, 1 nagrodę zespołową II stopnia oraz został odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi (2004).

BARTOSZ SOŁOWIEJ

Fot. Maciej Niedziółka

Prof. dr hab. Bartosz Sołowiej w grudniu 2023 r. otrzymał tytuł profesora nauk rolniczych, w dyscyplinie technologia żywności i żywienia. Pracuje w Zakładzie Technologii Mleczarstwa i Żywności Funkcjonalnej Katedry Technologii Żywności Pochodzenia Zwierzęcego na Wydziale Nauk o Żywności i Biotechnologii Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Od 1 września 2020 r. pełni funkcję prorektora ds. nauki i współpracy z zagranicą UP w Lublinie. Jako naukowiec zajmuje się m.in. wykorzystaniem białek i polisacharydów do poprawy właściwości funkcjonalnych wybranych produktów spożywczych, głównie mleczarskich, m.in. serów topionych, sosów serowych, deserów mlecznych, mlek fermentowanych, batonów wysokobiałkowych, napojów funkcjonalnych; projektowaniem żywności funkcjonalnej i prozdrowotnej oraz żywności ekologicznej; właściwościami reologicznymi, przeciwutleniającymi i teksturą żywności.

Prof. Bartosz Sołowiej jest absolwentem prestiżowego programu MNiSW Top 500 Innovators Science – Management

Nowo mianowani profesorowie

– Commercialization na University of California, Berkeley, USA. Był wielokrotnym laureatem stypendiów badawczych z cenionych ośrodków międzynarodowych, w tym University of Victoria Melbourne, Australia (5 m-cy w 2018/2019 r. – Australian Government Fellowship, Endeavour Research Fellowship); University of British Columbia, Vancouver w Kanadzie (5 m-cy w 2009 r. oraz 3 tyg. w 2022 r. – Dekaban Foundation Scholarship) oraz Hebrew University of Jerusalem w Izraelu (2 m-ce w 2004 r. – MASHAV Fellowship). W latach 2003–2023 uczestniczył w wielu międzynarodowych programach szkoleniowych, takich jak: „Liderzy w Zarządzaniu Uczelnią” – Technical University in Munich (Niemcy); „China-Poland Training Course on Food Safety and Import-Export Inspection Technology” w Pekinie, Szanghaju i Hangzhou (Chiny); „Food and Consumer” – Corvinus University w Budapeszcie (Węgry); „Agriculture – raw materials for industry” – University of Life Sciences w Wiedniu (Austria); „Safety in the Agro-Food Chain” – Ghent University (Belgia); „Masters of Didactics” – University of Groningen (Niderlandy). Ponadto w 2020 r. odbył miesięczne staże naukowe na University of Belgrade (Serbia) w ramach programu PROM (NAWA) oraz na Slovak University of Agriculture in Nitra (Słowacja) w ramach grantu Narodowego Centrum Nauki (NCN).

Jest autorem i współautorem wielu artykułów naukowych oraz branżowych, opublikowanych w renomowanych czasopismach z bazy JCR. Był koordynatorem UP w Lublinie (2021–2023) w programie CEEPUS (NAWA) – Central European University Exchange Program (CIIIRS-1512-01-2021) „Improving Food Quality with Novel Food Processing Technologies”.

Prof. Bartosz Sołowiej wypromował 2 doktorów (w tym 1 doktorat wdrożeniowy w ramach projektu MNiSW/MEiN, firma Eurohansa. Aktualnie jest opiekunem 3 doktorantów, w tym 1 w ramach doktoratu wdrożeniowego (firma JK sp. z o.o.). Był promotorem 150 prac dyplomowych (w tym 58 prac magisterskich i 92 inżynierskich/licencjackich). Recenzował 2 rozprawy habilitacyjne i 5 rozpraw doktorskich, 1 raz był członkiem komisji habilitacyjnej.

Uczestniczył bądź uczestniczy w 10 projektach badawczych finansowanych ze źródeł zewnętrznych, w tym w 7 jako kierownik: w 2 projektach międzynarodowych, tj. „Food Quality in Digital Age” z partnerami z Czech, Słowacji, Węgier, Serbii, finansowanym z Funduszu Wyszehradzkiego (VF), oraz „Diversity of traditional Oscypek/Ostiepek type cheeses produced in Poland and Slovakia” w ramach programu NAWA (Polska/Słowacja); w 4 projektach krajowych (NCN, MRiRW i MNiSW/MEiN), oraz w 2 projektach jako wykonawca (MRiRW i EFS), jak również w 1 projekcie jako ekspert naukowy (EFS). Od 2023 r. jest kierownikiem – liderem całościowego zadania (100 mln zł) pt. „Sieć badawcza uczelni przyrodniczych na rzecz rozwoju polskiego sektora mleczarskiego – projekt badawczy” (MEiN/MNiSW), którego

celem głównym jest przeprowadzenie badań naukowych wspierających sektor mleczarski w zakresie innowacyjnej i bezpiecznej produkcji przy zachowaniu dobrych praktyk na rzecz ochrony środowiska w aspekcie postępujących zmian klimatycznych. W skład sieci badawczej wchodzi: UP w Lublinie (lider), UP we Wrocławiu, UP w Poznaniu, UR w Krakowie, UWM w Olsztynie, SGGW w Warszawie.

W latach 2017–2019 oraz 2019–2020 był członkiem Konwentu Uniwersytetu Przyrodniczego, a następnie pierwszej Rady Uczelni UP w Lublinie, natomiast obecnie jest członkiem m.in. Rady Innowacyjnego Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Lublina przy Prezydencie Miasta Lublin, Rady Naukowej Instytutu Agrofizyki PAN w Lublinie, Rady Lubelskiego Parku Naukowo-Technologicznego, Lubelskiej Regionalnej Rady Przemysłu Przyszłości oraz rad redakcyjnych czasopism International Dairy Journal (Elsevier) – jednego z najbardziej prestiżowych czasopism mleczarskich na świecie – oraz International Journal of Food Science and Technology (Wiley).

Prof. Sołowiej współpracuje naukowo z wieloma firmami i organizacjami z branży spożywczej oraz biznesowej. Jest aktywnym członkiem wielu stowarzyszeń oraz komitetów, w tym m.in.: Top 500 Innovators (Polska), Endeavour Alumni Network (Australia) oraz Haas/Berkeley Alumni Association (USA), Polskie Towarzystwo Technologów Żywności (PTTŻ), Komitet Nauk o Żywności i Żywieniu PAN.

Recenzent wielu projektów naukowych m.in. dla Europejskiego Instytutu Innowacji i Technologii finansowanego ze środków Komisji Europejskiej (EIT Food i EIT Health, 43 projekty) Chorwackiej Fundacji Nauki (HRZZ, 1 projekt), Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (4 projekty) oraz Podkarpackiego Centrum Innowacji (6 projektów) Od 2009 r. prof. Bartosz Sołowiej jest międzynarodowym wykładowcą (Hiszpania, Francja, Turcja, Niderlandy, Estonia, Litwa, Grecja, Czechy, Słowacja, Chorwacja) w ramach programu Erasmus Teaching Staff Mobility.

Za zaangażowanie zawodowe oraz działalność naukowo-dydaktyczną prof. dr hab. Bartosz Sołowiej był wielokrotnie nagradzany, otrzymując m.in. srebrny medal Zasłużony dla Nauki Polskiej Sapientia et Veritas oraz Brązowy Medal za Długoletnią Służbę, jak również nagrody indywidualne, zespołowe i prokadościowe rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

W czasie wolnym uprawia sport (fitness, piłkę nożną, jeździ na nartach, rowerze) oraz śpiewa (zespół Klasyczny w Rocku, UP w Lublinie).

Prof. dr hab. Bartosz Sołowiej: „Uzyskany tytuł profesora dedykuję wszystkim przyjaciółom, współpracownikom, którzy przyczynili się do jego zdobycia, mojej zmarłej mamie Grażynie, mojemu tacie Ryszardowi, jego żonie Marzennie, zmarłym dziadkom Czesławie i Janowi, rodzicom chrzestnym Małgorzacie i Jerzemu, wujkowi Wiesławowi, siostrze Julii, bratu Piotrowi oraz mojej kochanej Ani”.

Regionalna Inicjatywa Doskonałości – podsumowanie

Zakończyła się realizacja projektu „Systemy produkcji i pakowania żywności zapewniające zachowanie jej bioaktywnych składników ważnych w profilaktyce chorób cywilizacyjnych”, który uzyskał dofinansowanie w pilotażowym konkursie w ramach programu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego „Regionalna Inicjatywa Doskonałości”. Projekt był realizowany od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2023 r. przez pracowników Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii oraz Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki pod kierunkiem prof. dr hab. Joanny Stadnik, a jego łączna wartość wynosiła 11 927 330 zł.

Celem projektu był intensywny rozwój potencjału badawczego Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie w dyscyplinie technologia żywności i żywienia poprzez prowadzenie innowacyjnych prac badawczych dotyczących systemów produkcji, przetwarzania i pakowania żywności zapewniających zachowanie jej bioaktywnych składników, ważnych w profilaktyce chorób cywilizacyjnych, które realizowano w ramach siedmiu ściśle powiązanych ze sobą zadań:

Zadanie 1. Technologie produkcji i przetwarzania mleka o podwyższonej zawartości składników bioaktywnych lub obniżających nadwrażliwość pokarmową. Kierownik: dr hab. Aneta Brodziak, prof. UP.

Zadanie 2. Optymalizacja metod zachowania substancji biologicznie czynnych w projektowanym kulinarnym mięsie wołowym i cielęcym. Kierownik: dr hab. inż. Piotr Domaradzki, prof. UP.

Zadanie 3. Badania nad innowacyjnymi produktami mięsnymi o obniżonej zawartości azotanów, wytwarzanymi w oparciu o surowiec pozyskiwany z tuczników pochodzących z różnych systemów utrzymania. Kierownik: dr hab. inż. Karolina Wójciak, prof. UP.

Zadanie 4. Optymalizacja parametrów produkcji, pozyskania, przechowywania oraz przetwarzania produktów lokalnej akwakultury, miódów oraz jaj w celu zachowania substancji bioaktywnych. Kierownik: dr hab. inż. Piotr Skątecki, prof. UP.

Zadanie 5. Surowce i produkty roślinne oraz grzybowe jako źródło substancji bioaktywnych. Kierownik: prof. dr hab. Małgorzata Materska.

Zadanie 6. Niekonwencjonalne metody utrwalania i pakowania surowców oraz produktów żywnościowych. Kierownik: dr Monika Sachadyn-Król.

Zadanie 7. Analiza w warunkach *in vitro* aktywności biologicznej produktów pochodzenia grzybowego, roślinnego i zwierzęcego. Kierownik: prof. dr hab. Magdalena Polak-Berecka.

Wyniki badań uzyskane w ramach projektu opublikowano w 60 artykułach w czasopismach naukowych ujętych w wiodących, indeksowanych, międzynarodowych bazach (sumaryczny IF = 261,930, suma punktów MNiSW = 6 200). W efekcie realizacji projektu powstała monografia naukowa „Substancje bioaktywne w surowcach i produktach spożywczych. Systemy produkcji i pakowania żywności zapewniające ich zachowanie w łańcuchu

żywnościowym” wydana przez Wydawnictwo UP w Lublinie oraz 14 rozdziałów w monografiach naukowych wydanych przez wydawnictwa ujęte w wykazie wydawnictw publikujących recenzowane monografie naukowe MNiSW.

Powstałe w ramach projektu rozwiązania stały się przedmiotem 6 wniosków patentowych, a 2 wynalazki uzyskały ochronę patentową: „Urządzenie do odzyskiwania mięsa ze szkieletów ryb po ich odfiletowaniu oraz sposób odzyskiwania mięsa, i „Zastosowanie wierzbowki kiprzy (Epilobium angustifolium L.)”. Podpisano 9 porozumień o współpracy z podmiotami gospodarczymi woj. lubelskiego, które umożliwią praktyczne wykorzystanie nowatorskich rozwiązań opracowanych w ramach projektu. Zakup 50 jednostek specjalistycznej aparatury naukowo-badawczej zwiększył potencjał badawczy UP w Lublinie.

Realizacja projektu przyczyniła się do zwiększenia znaczenia badań naukowych realizowanych przez UP w Lublinie w dyscyplinie technologia żywności i żywienia w międzynarodowym środowisku naukowym poprzez udział 62 wykonawców projektu w międzynarodowych kongresach i konferencjach naukowych, w trakcie których wygłoszono 46 referatów. Podpisano 5 porozumień o współpracy z ośrodkami naukowymi za granicą, a efekty badań realizowanych w zagranicznych ośrodkach naukowych opublikowano w 6 artykułach w czasopismach naukowych.

Realizacja projektu umożliwiła intensywny rozwój potencjału badawczego Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie w dyscyplinie technologia żywności i żywienia i przyczyniła się również do rozwoju naukowego pracowników prowadzących badania w ramach projektu, czego wyrazem są uzyskane awanse naukowe. Trzy osoby uzyskały tytuł naukowy profesora, jedna osoba stopień doktora habilitowanego, trzy osoby stopień doktora.

Należy jednocześnie zaznaczyć, że znaczna część okresu realizacji projektu przypadała na czas pandemii SARS-CoV-2. Skutkowało to ograniczeniem wyjazdów zagranicznych, obawami przed podejmowaniem długofalowych zobowiązań i problemami kadrowymi.

Składam serdeczne podziękowania wszystkim osobom zaangażowanym w realizację projektu za ogromny wkład pracy i wysiłek włożony w to wielkie przedsięwzięcie.

Joanna Stadnik

Doskonalenie żywienia w zrównoważonej produkcji zwierzęcej

W dniach 25–27 września 2023 r. w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie odbyła się Międzynarodowa Konferencja pt. „Doskonalenie żywienia w zrównoważonej produkcji zwierzęcej” („Improving nutrition in sustainable animal production”) w ramach XLIX Konferencji Naukowej Sekcji Żywienia Zwierząt Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury Polskiej Akademii Nauk.

Gospodarzem wydarzenia był Instytut Żywienia Zwierząt i Bromatologii UP w Lublinie, który zorganizował całość wydarzenia wraz z Instytutem Fizjologii i Żywienia Zwierząt PAN oraz Sekcją Fizjologii i Żywienia Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN.

Organizacja konferencji była próbą powrotu do długoletniej tradycji wymiany myśli naukowej i doświadczeń szeroko pojętego żywienia zwierząt. Całość przedsięwzięcia była dużym wyzwaniem organizacyjnym i naukowym, zwłaszcza ze względu na kilkuletnią, spowodowaną pandemią, przerwę w organizacji konferencji, która do 2019 r. odbywała się cyklicznie.

Projekt „Doskonalenie żywienia w zrównoważonej produkcji zwierzęcej” dofinansowany został ze środków budżetu państwa, przyznanych przez Ministra Edukacji i Nauki w ramach Programu Doskonała Nauka II.

Całość wydarzenia wsparły w roli sponsorów firmy o zasięgu krajowym i międzynarodowym prowadzące działalność związaną bezpośrednio z tematyką konferencji: Immuno-life, Arkop, Agrolok, Foss, Alab, BioDose, Portica, Wytwórnia Pasz Morawski, Profeed, jak również firmy lokalne, m.in.: Perła, Kwiaciarnia Iwona Rodość, Piekarnia Pęziół, KS-graf, i inne.

W trzydniowym wydarzeniu uczestniczyło ponad 200 osób, zarówno stacjonarnie, jak i online, głównie naukowców, jak i osób związanych z nauką i praktyką, dla których ważne są zarówno nowoczesne żywienie zwierząt, jak też dobrostan zwierząt,

a w efekcie optymalna zrównoważona produkcja. W konferencji czynnie wzięło udział 102 naukowców, zarówno z zagranicznych, jak i krajowych ośrodków naukowych i naukowo-badawczych (Japonii, Hiszpanii, Danii, Turcji, Ukrainy, Nigerii, USA, Egiptu, Pakistanu oraz Polski: m.in. z Lublina, Jabłonny, Krakowa, Balic, Wrocławia, Olsztyna, Poznania, Szczecina, Warszawy, Siedlec, Bydgoszczy).

Uroczystego otwarcia konferencji dokonał JM Rektor Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie prof. dr hab. Krzysztof Kowalczyk, natomiast dyrektor Instytutu Żywienia Zwierząt i Bromatologii UP w Lublinie, prof. dr hab. Renata Klebaniuk przywitała zaproszonych gości, wspomniała zasłużonych dla żywienia zwierząt Polskich Naukowców, którzy odeszli w ostatnich latach, i zaprosiła uczestników do owocnych obrad.

Plenarny wykład inauguracyjny na temat pojawienia się beżowego tłuszczu u kurcząt jako mechanizmu adaptacji do zimnego środowiska wygłosił prof. Masaaki Toyomizu z Uniwersytetu Tohoku w Japonii. Prof. Jose Francisco Pérez z Uniwersytetu w Barcelonie omówił bardzo popularne ostatnio w Hiszpanii zagadnienia dotyczące problemów produkcyjnych u wolnorodzących świń. Przedstawił wyzwania dla całej branży w zakresie odpowiedniego żywienia i zarządzania stadem, jakie niesie za sobą produkcja świń w tym systemie. Trzecim prelegentem był prof. Jan Værum Nørgaard z Uniwersytetu Aarhus w Danii. Tematem jego wystąpienia była „Zrównoważona produkcja trzody chlewnej pod względem żywienia świń w kontekście środowiska i klimatu”. Profesor

Prof. Renata Klebaniuk
Fot. Przemysław Jankowski

Prof. Masaaki Toyomizu
Fot. Maciej Niedziółka

przedstawił wyzwania, jakie stoją przed branżą i wskazał na jednostki badawcze, które zajmują się zagadnieniami zrównoważonej produkcji świń na całym świecie.

Prof. dr hab. Sylwester Świątkiewicz z IZ PIB w Krakowie – Baliach przedstawił trendy, osiągnięcia i perspektywy badań naukowych w zakresie żywienia drobiu. We wnioskach swojego wystąpienia prof. Świątkiewicz stwierdził, że produkcja drobiarska jest jedną z najbardziej efektywnych produkcji rolniczych, a badania krajowe wpisują się bardzo dobrze w trendy światowe. W aktualnych badaniach są i nadal będą podejmowane zagadnienia: wpływu żywienia na poprawę dobrostanu ptaków; zmniejszenie negatywnego wpływu intensywnej produkcji drobiarskiej na środowisko; wyeliminowanie środków przeciwbakteryjnych oraz poszukiwanie alternatywnych źródeł składników pokarmowych.

Prof. dr hab. Ewa Świącz z IFiZZ PAN podzieliła się ze słuchaczami swoją wiedzą na temat mucyn obecnych w jelitach świń. Wyniki badań nad składem, właściwościami, rozmieszczeniem i wydzielaniem mucyn mogą być kamieniem milowym w zrozumieniu i leczeniu chorób związanych z komórkami jelit, ponieważ mucyny są odpowiedzialne za właściwości ochronne śluzu przed uszkodzeniami chemicznymi, bakteryjnymi i mechanicznymi. Potwierdzono, że w przypadku mucyn, kluczowa jest dieta, w tym niedobór lub nadmiar treoniny, rodzaj i ilość dostarczanego białka oraz włókna czy obecność czynników antyżywniowych.

Prof. dr hab. Adam Cieślak z UP w Poznaniu omówił „Żywniowe metody ograniczania emisji metanu od krów mlecznych”. Stwierdził, że można ograniczyć emisję metanu przy dalszej intensyfikacji produkcji i modelowaniu dawki pokarmowej, także w oparciu o żywienie pastwiskowe bydła; wpływanie na funkcjonowanie żwacza poprzez różnego rodzaju suplementację dawek pokarmowych. Stwierdził, że są także prowadzone prace w kierunku selekcji zwierząt na niską emisyjność CH_4 .

Prof. dr hab. Piotr Micek z UR w Krakowie, który przedstawił zagadnienie: „Białko rzepakowe w żywieniu przeżuwaczy – czy istnieje konieczność jego ochrony?” wskazał na znaczące miejsce naszego kraju wśród największych producentów rzepaku. Zwrócił uwagę na nowe „000” odmiany żółtonasienne rzepaku i ich właściwości predysponujące do wykorzystania w żywieniu krów. W świetle nowych badań białko rzepakowe tych odmian może być efektywnie wykorzystywane do syntezy białka mikrobiologicznego w żwaczu przeżuwaczy, również ze względu na zawartość krucyferyny i napiny, które mają bardzo ciekawe właściwości. Dobrym rozwiązaniem może być uszlachetnianie produktów rzepakowych poprzez fermentowanie. Dochodzi wówczas do obniżenia zawartości włókna i substancji antyodżywczych. Jednocześnie zbyt duży udział w dawce pokarmowej białka, które nie ulega rozkładowi w żwaczu, zwłaszcza przy niewłaściwej obróbce termicznej, może przyczynić się do jego niedoboru i w efekcie ograniczenia produktywności krów.

Prof. dr hab. Tomasz Niemiec z SGGW w Warszawie „Rozszerzając horyzonty zastosowań – w poszukiwaniu naturalnych dodatków paszowych” wskazał, że mimo ogromnej już liczby zarejestrowanych dodatków paszowych, badacze nadal poszukują rozwiązań, które są obecne w naturze, a mogą zrewolucjonizować żywienie zwierząt. Przebadano pod tym kątem np. oliwnik baldaszkowaty czy ekstrakt z raka pręgowatego o właściwościach antyoksydacyjnych, poprawiających żywotność komórek oraz

Uczestnicy konferencji
Fot. Maciej Niedziółka

zmniejszających ekspresję białek opornych na stany alergiczne. Z kolei opoka (produkt podobny do ziemi okrzemkowej), stosowana jako dodatek do paszy dla drobiu, miała wpływ na zwiększenie zawartości kolagenu w mięśniach piersiowych ptaków. Stanowiła także czynnik stymulujący działanie układu immunologicznego i ochronę przed negatywnym wpływem ochratoksyny. Może być ona właściwym adiuwantem do szczepionek.

Podczas prezentacji doniesień oraz posterów omawiano zagadnienia związane z optymalizacją produkcji zwierząt monogastrycznych: drobiu i trzody chlewnej, zwierząt przeżuwających oraz ryb w aspekcie poprawy dobrostanu, warunków produkcji i jakości produktów pochodzenia zwierzęcego, jakości pasz ze szczególnym uwzględnieniem naturalnych dodatków paszowych oraz procesów ich przetwarzania, a także żywienia zwierząt towarzyszących.

W sumie podczas konferencji ogłoszono 8 wykładów plenarnych oraz zaprezentowano 40 prac w formie doniesień lub posterów. Autorzy najlepszych wystąpień w Sesji Młodych Naukowców zostali nagrodzeni oraz uhonorowani dyplomami.

Podczas konferencji odbyło się posiedzenie Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury podczas którego omówiono bieżące sprawy organizacyjne, zaproponowano do realizacji nowe przedsięwzięcia, jakie może podjąć KNZiA PAN w porozumieniu z jednostkami naukowymi i naukowo-badawczymi. Zdecydowano również, że kolejne sesje będą odbywały się co dwa lata, a gospodarzem następnej – jubileuszowej, ponieważ już pięćdziesiątej Konferencji Naukowej Sekcji Żywienia Zwierząt Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury Polskiej Akademii Nauk, będzie Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie.

W czasie konferencji swoją ofertę zaprezentowało kilkanaście firm działających w przestrzeni gospodarczej, zarówno związanej z rolnictwem, jak również analityką chemiczną wykorzystywaną w badaniach naukowych, z których kilka przedstawiło swoją ofertę również w formie prezentacji multimedialnych. Arkadiusz Płatek z firmy BioDose omówił znaczenie postbiotyków w żywieniu trzody chlewnej. Maciej Zglenicki z firmy Agrolok zaprezentował autorskie rozwiązania żywieniowe na bazie produktów rzepakowych oraz rodzimej produkcji pasz białkowych (bez GMO). Zaznaczył, jak ważne dla bezpieczeństwa białkowego kraju jest

posiadanie własnych komponentów paszowych, o właściwym profilu białka i wartości energetycznej dostosowanej do potrzeb współczesnych, wysokowydajnych zwierząt. Roman Komor z firmy Foss przedstawił nowości w analizatorach pasz i materiałów paszowych. MycoFoss™ to pierwsze w historii rozwiązanie do wykrywania mykotoksyn, które łączy w sobie automatykę pracy i szybkość działania. Omówił także NIRS™DS3 – innowacyjny analizator, który łączy sprawność analityczną z najnowszym oprogramowaniem i usługami sieciowymi.

Uczestnicy wydarzenia brali udział również w Wizycie Studyjnej w Ośrodku Jeździeckim i Arenie Konnej UP w Lublinie, w Felinie oraz wyjeździe studyjnym do ośrodka doświadczalnego UP w Bezku.

Ostatnim punktem było podsumowanie całości wydarzenia. Prof. dr hab. Bożena Kiczorowska, kierownik Zakładu Żywności Zwierząt, Instytutu Żywności Zwierząt i Bromatologii oraz prodziekan Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki UP w Lublinie wraz z przewodniczącą zespołu oceniającego wystąpienia uczestników w Sesji Młodych Naukowców, wręczyły nagrody i dyplomy. Profesor przedstawiła w liczbach kończące się wydarzenie, stwierdziła że żywienie zwierząt było i nadal pozostaje ważnym

elementem badań naukowych. Zaznaczyła, że celem konferencji było podkreślenie istotności tych zagadnień w kontekście wyzwań unijnej i światowej gospodarki, co w pełni się udało. Profesor dr hab. Tomasz Szwaczkowski, przewodniczący Sekcji Żywności Zwierząt Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN ogłosił następnego organizatora „konferencji żywieniowej”, która odbędzie się za dwa lata. Oficjalnego zamknięcia Konferencji dokonała prof. dr hab. Renata Klebaniuk – przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego Konferencji, dziękując wszystkim uczestnikom, osobom zaangażowanym w organizację wydarzenia pozyskanie środków do jego realizacji i włożony trud naukowy i logistyczny.

Organizatorzy

Całość wydarzenia można obejrzeć:

<https://www.youtube.com/watch?v=JreHH1AdxIU>

<https://www.youtube.com/watch?v=Lj5WjJ9dwHs>

Streszczenia prezentowanych na Konferencji wykładów, referatów i doniesień dostępne są pod linkiem

<https://up.lublin.pl/wp-content/uploads/2023/09/Materialy-Konferencyjne-Doskonalenie-Zywnienia.pdf>.

Jubileusz profesorów Eugeniusza Greli i Jacka Skomiąta

Podczas Międzynarodowej Konferencji „Doskonalenie żywienia w zrównoważonej produkcji zwierzęcej” odbywającej się w ramach XLIX Konferencji Naukowej Sekcji Żywności Zwierząt Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN zorganizowano uroczyste podsumowanie pracy zawodowej dwóch profesorów związanych od wielu lat z KNZ PAN: prof. dr. hab. Eugeniusza R. Greli – profesora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie oraz prof. dr. hab. Jacka Skomiąta – profesora oraz dyrektora Instytutu Fizjologii i Żywności Zwierząt im. Jana Kielanowskiego PAN.

Uroczystość zgromadziła wielu gości, nie tylko przedstawicieli świata nauki, ale również najbliższych i przyjaciół jubilatów. Po przedstawieniu sylwetek profesorów przyszedł czas na gratulacje od organizatorów, władz ośrodków naukowych i naukowo-badawczych, z którymi jubilaci są związani, a także byłych doktorantów i habilitantów, byłych i obecnych współpracowników, przyjaciół. Uhonorowani profesorowie w ciepłych słowach wyrazili swoje podziękowania. Kończącym punktem wzruszającej uroczystości był upominek muzyczny – muzyka filmowa w wykonaniu kwartetu smyczkowego Anima.

Profesor dr hab. Eugeniusz R. Greli

Absolwent Wydziału Zootechnicznego AR w Lublinie (1977). Od 1976 r. zatrudniony w Instytucie Żywności i Higieny Zwierząt. W 1982 r. uzyskał stopień doktora, w 1990 – stopień doktora habilitowanego nauk rolniczych w zakresie zootechniki oraz został awansowany na stanowisko docenta. Od 1992 r. zatrudniony na stanowisku prof. nadzwyczajnego. Tytuł naukowy profesora

otrzymał w 1996 r. Od 2001 r. był zatrudniony na stanowisku profesora zwyczajnego, od 2018 – na stanowisku profesora. W latach 1995–2016 dyrektor Instytutu Żywności Zwierząt, 1996–2002 prodziekan Wydziału, 2008–2016 dziekan Wydziału Biologii, Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki, w okresie 2016–2018 prorektor ds. organizacji i rozwoju uczelni.

Odbył kilka staży naukowych, m.in. w Uniwersytecie w Mesynie we Włoszech (1986), w Narodowym Instytucie Produkcji Zwierzęcej w Foulum, w Danii (1989, stypendium Ministerstwa Edukacji Narodowej). Na przełomie lat 1992/1993 przez 10 miesięcy był stypendystą Fundacji im. A. von Humboldta na Uniwersytecie w Getyndze (Niemcy).

Od 2008 r. jest członkiem Komitetu Nauk Zootechnicznych PAN, od 2020 r. także Prezydium Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN. Członek Rady Naukowej Instytutu Zootechniki – Państwowego Instytutu Badawczego w Balicach (2008–2012), od 2016 r. przewodniczący Rady Naukowej IZ – PIB. Od 2012 r. do chwili obecnej członek Rady Naukowej Instytutu Fizjologii Żywności Zwierząt PAN w Jabłonie oraz od 2016 – Rady Naukowej Państwowego Instytutu Weterynaryjnego – PIB w Puławach.

Kierował/kieruje lub był/jest głównym wykonawcą 12 projektów badawczych (NCBiR, ARiMR, MRiRW). Współpracował z ośrodkami doradztwa rolniczego jako wykładowca (26 referatów, 6 ulotek) oraz był wiceprzewodniczącym Społecznej Rady Doradztwa Rolniczego w Modliszewicach (1994–1998) oraz w CDR w Radomiu jako członek, a następnie jako wiceprzewodniczący SRDR w okresie 1996–2001. Obecnie ekspert ds. rolnictwa ekologicznego

w zakresie chowu świń (transfer wiedzy i działalność informacyjna, MRiRW). Jako wykładowca i konsultant współpracował lub aktualnie współpracuje z licznymi firmami krajowymi (Ekoplonek, LNB, JHJ, Arkop, Feed star, Nobilla, Orfa, Progress, Ravimed) i zagranicznymi (Cargill, DSM, Lohman, Pellonpaja, Sano, Danstar Ferment AG).

Główne osiągnięcia naukowe: opracowanie technologii produkcji preparatu białkowego z lucerny i jego zastosowanie w żywieniu zwierząt gospodarskich; opracowanie i wdrożenie żywieniowych metod ograniczania wydalania do środowiska pierwiastków biogenych: azotu i fosforu; opracowanie alternatywnych do soi GM krajowych źródeł pasz białkowych poprzez uprawę nowych odmian, technologiczne uzdatnianie, np. fermentację oraz zastosowanie dodatków paszowych, takich jak enzymy, kwasy organiczne, probiotyki; opracowanie zaleceń (norm) żywienia świń (trzy wydania, ostatnie w 2020 r.); wdrożenie nowoczesnych technologii żywienia świń i drobiu z udziałem mieszanek ziołowych i kwasów organicznych; zastosowanie alternatywnych do antybiotykowych stymulatorów wzrostu dodatków paszowych w żywieniu świń, drobiu i bydła; opracowanie i wdrożenie technologii żywienia świń w rolnictwie ekologicznym, w tym opracowanie wartości pokarmowej pasz stosowanych w chowie ekologicznym.

Autor bądź współautor 338 publikacji, w tym 129 prac indeksowanych w bazie Web of Science przy średniej liczbie cytowań na pozycję 9,96, 46 rozdziałów w monografiach, 173 w materiałach konferencyjnych i 7 podręczników (2 zagraniczne – w jęz. angielskim i niemieckim) oraz Norm (zaleceń) Żywienia Świń (2014, 2015 i 2020). Promotor 14 prac doktorskich, w tym jednej zagranicznej (z Cypru). Pod jego opieką wykonano 138 prac magisterskich oraz 48 inżynierskich i 16 licencjackich. Opracował 12 recenzji wydawniczych prac habilitacyjnych, 24 oceny prac i dorobku naukowego na stopień doktora habilitowanego, 3 na stanowisko profesora nadzwyczajnego i 2 na stanowisko profesora zwyczajnego oraz aż 19 wniosków na tytuł profesora. Był recenzentem 33 rozpraw doktorskich.

Dorobek profesora Greli jest wysoce oceniany, co potwierdza umieszczenie go na liście The World's Top 2% Scientists – międzynarodowego, prestiżowego rankingu stworzonego i publikowanego corocznie przez Uniwersytet Stanforda.

Profesor dr hab. Jacek Skomiał

Absolwent Wydziału Zootechnicznego Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. W 1983 r. uzyskał stopień doktora nauk rolniczych, 1994 r. – stopień doktora habilitowanego nauk rolniczych w zakresie zootechniki – żywienia zwierząt. Pracował jako asystent, adiunkt i prof. nadzwyczajny w Katedrze Żywienia Zwierząt i Gospodarki Paszowej Wydziału Zootechnicznego SGGW, a następnie jako docent w Instytucie Fizjologii i Żywienia Zwierząt im. Jana Kielanowskiego PAN w Jabłonie. Tytuł profesora nauk rolniczych otrzymał w 2005 r. W 2009 r. został kierownikiem Zakładu Podstaw Żywienia Zwierząt Monogastycznych w Instytucie.

W latach 1998–2002 kierownik studiów doktoranckich na Wydziale Nauk o Zwierzętach SGGW, w latach 2002–2003 pełnił funkcję prodziekana ds. nauki i współpracy z zagranicą. Dyrektor Instytutu Fizjologii i Żywienia Zwierząt im. Jana Kielanowskiego PAN w latach 2003–2011 i 2015–2019.

Od lewej: profesorowie Jacek Skomiał i Eugeniusz Greli
Fot. Przemysław Jankowski

Prof. Jacek Skomiał odbył staż naukowy w Michigan State University, był stypendystą fundacji Dekabana na British Columbia University w Kanadzie, przebywał na wyjeździe studyjnym w RPA oraz Kirgistanie jako ekspert do spraw żywienia w kirgisko-szwajcarskim programie mlecznym.

Wieloletni członek rad naukowych Wydziału Nauk o Zwierzętach, Instytutu Fizjologii i Żywienia Zwierząt im. Jana Kielanowskiego PAN, Instytutu Zootechniki – Państwowego Instytutu Badawczego, Instytutu Genetyki i Hodowli Zwierząt PAN w Jastrzębcu. Był także członkiem Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego, Komitetu Redakcyjnego „Animal Science Papers and Reports”, a także członkiem Komitetu Nauk Zootechnicznych PAN oraz przewodniczącym Sekcji Żywienia Zwierząt od 2012 do 2021 r. W Komitecie Badań Naukowych był członkiem sekcji zootechniki oraz przewodniczącym Sekcji Nauk o Zwierzętach Hodowlanych. Był również członkiem panelu recenzentów w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego. W 2013 r. objął funkcję redaktora naczelnego „Journal of Animal and Feed Sciences”. Organizator wielu konferencji naukowych, m.in. Konferencji Młodych Badaczy „Fizjologia i biochemia w żywieniu zwierząt”.

Działalność naukowa prof. Jacka Skomiała koncentrowała się na zagadnieniach związanych z poprawą wykorzystania białka przez świnię, możliwością zastąpienia deficytowych zbóż roślinami okopowymi, stosowaniem zabiegów mechanicznych i barotermicznych w celu poprawy wykorzystania pasz, bilansowaniem aminokwasów w dawkach dla tuczników i wpływem na wykorzystanie paszy i zanieczyszczenie środowiska, efektywnością stosowania dodatku betainy w żywieniu świń, poprawą jakości wieprzowiny, optymalizacją żywienia kurcząt brojlerów, wpływem bioaktywnych składników paszy na rozwój jelita i aktywność mikrobiologiczną w przewodzie pokarmowym prosiąt, a także z przemianami składników odżywczych w żwaczu i możliwościami ich modyfikowania.

Profesor Jacek Skomiał jest autorem lub współautorem łącznie 318 publikacji, w tym 122 prac oryginalnych, z których 68 zostało opublikowanych w czasopiśmie uwzględnionych w Web of Science oraz 20 monografii i podręczników. Pod jego kierunkiem zrealizowane zostały 4 prace doktorskie, wykonał 13 recenzji dorobku na tytuł profesora, 11 w postępowaniach habilitacyjnych i 10 – doktorskich.

Wystawa poświęcona pamięci prof. dr. hab. Ewalda Sasimowskiego

W minionym roku obchodziliśmy setną rocznicę urodzin prof. dr. hab. Ewalda Sasimowskiego. Z tej okazji w budynku Biblioteki Głównej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie 14 marca 2024 r. została otwarta poświęcona mu wystawa.

Na wystawie zebrane zostały eksponaty, które prezentują postać Profesora jako rektora, naukowca, badacza, dydaktyka, wybitnego polskiego hipologa i miłośnika koni, a także człowieka pracowitego, uczciwego, niezwykle oddanego rodzinie i najbliższym.

Na wystawie zaprezentowano: publikacje, rękopisy, medale, odznaczenia, dyplomy, pamiątki oraz rzeczy osobiste. W gablotach można podziwiać zdjęcia Profesora z zajęć dydaktycznych ze studentami, licznych wyjazdów terenowych i zagranicznych, a także z działalności w innych ośrodkach istotnych dla rozwoju hipologii. Wśród fotografii znajduje się również szereg zdjęć upamiętniających Profesora jako kochającego męża i ojca, serdecznego współpracownika oraz pokazujących jego pasję i miłość do koni. Jednym z ciekawszych eksponatów znajdujących się na wystawie jest pionierski aparat oporowy projektu prof. dr. hab. Ewalda Sasimowskiego wykorzystywany w próbach dzielności ogierów do badania maksymalnej siły i chęci ciągnięcia. Całość wystawy dopełnia manekin prezentujący ubiór Profesora do jazdy konnej wraz z charakterystyczną białą furażerką, dyplom honoris causa Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, archiwalne dokumenty, portrety oraz figurki koni. Współczesnym dopełnieniem wystawy jest kolekcja publikacji Profesora w formie elektronicznej, zdeponowana w Repozytorium Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

Profesor Ewald Sasimowski rozpoczął w 1944 r. studia na Wydziale Rolnym (wówczas Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie), a od 1953 r. pracował jako asystent na nowo powstałym Wydziale Zootechniki. Całą dalszą pracę zawodową związał

z Wyższą Szkołą Rolniczą, następnie przekształconą w Akademię Rolniczą (obecny Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie), w której pełen energii i nowych pomysłów pracował do późnego wieku.

Uroczystego otwarcia wystawy dokonał rektor prof. dr hab. Krzysztof Kowalczyk, który powitał zgromadzonych gości, podkreślił liczne zasługi i osiągnięcia, a także wprowadził w życiorys wybitnego badacza. Kilka słów do zgromadzonych gości skierował również prof. dr hab. Andrzej Junkuszew – prodziekan Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki oraz Irena Sasimowska, małżonka Profesora, która w ciepłych słowach opowiedziała o troskliwym i kochającym mężu i ojcu, a także o naukowcu oddanym nauce, studentom i współpracownikom. Sylwetkę naukową oraz serdeczne wspomnienie jako najbliższego współpracownika i mentora przybliżył prof. dr hab. Ryszard Kolstrung – wychowanek prof. Ewalda Sasimowskiego. Dr Paulina Studzińska-Jaksim, dyrektor Biblioteki Głównej UP w Lublinie, opowiedziała o zebranych na wystawie eksponatach. Na uroczyste otwarcie wystawy przybył, wraz z żoną i synami, syn Profesora – dr hab. inż. Emil Sasimowski, prof. uczelni (Politechniki Lubelskiej). Otwarcie wystawy zaszczylicili także prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą prof. dr hab. Bartosz Sołowiej, prorektor ds. kadr prof. dr hab. Andrzej Marczuk, dyrektor biura Lubelskiej Izby Rolniczej Wojciech Kniaziuk, przedstawiciele Lubelskiego Związku Hodowców Koni, tj. dyrektor Jacek Kozik, prezes Henryk Sobiechowski oraz członkowie Zarządu. W uroczystości wzięli udział pracownicy Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie oraz przybyli goście.

Nieocenioną pomocą przy tworzeniu wystawy była współpraca z prof. Ryszardem Kolstrungiem, również z pracownikami Katedry Hodowli i Użytkowania Koni kierowanej przez dr hab. Izabelę Wilk oraz z najbliższą rodziną Profesora. W prace związane z wydrukiem licznych materiałów włączony był Jacek Pałyska z Wydawnictwa UP, natomiast za konserwację i odświeżenie aparatu oporowego odpowiedzialny był Dariusz Mróz, pracownik Działu Infrastruktury Technicznej UP w Lublinie.

Wystawa została przygotowana przez zespół pracowników biblioteki: mgr inż. Weronikę Kowalską (koordynator ds. wystawy), mgr Dianę Brodziak, mgr Justynę Wojdyłę, mgr Annę Drozd-Małąj, mgr inż. Radosława Kowalika.

Ekspozycja jest kontynuacją cyklu przedstawiającego zasługom naukowców Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

Zapraszamy serdecznie do odwiedzenia wystawy, która przez najbliższe miesiące będzie dostępna w Izbie Pamięci, w budynku Biblioteki Głównej UP w Lublinie przy ul. Akademickiej 15.

Weronika Kowalska, Paulina Studzińska-Jaksim

Fot. Weronika Kowalska

Dzień Otwartych Drzwi

Konkursy, zwierzaki, fantom konia, latające świnie, fotobudka 360°, kawa minionego wieku, temperowanie czekolady, warsztaty, wykłady oraz „czytała Krystyna Czubówna” – czyli co wydarzyło się 7 marca 2024 r. w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie.

Tegoroczny Dzień Otwartych Drzwi upłynął pod znakiem nauki, zabawy oraz pomocy potrzebującym zwierzakom. Kandydaci na studentów mogli bliżej poznać ofertę studiów, studentów oraz wykładowców i pracowników Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

Wydarzenie rozpoczęli krótkimi przemówieniami rektor prof. dr hab. Krzysztof Kowalczyk oraz prorektor ds. studenckich i dydaktyki dr hab. Urszula Kosior-Korzecka, prof. uczelni. Następnie wręczyli pamiątkowe dyplomy w uznaniu dobrej współpracy z Uniwersytetem zastępcy prezydenta miasta Lublin ds. oświaty i wychowania dr Mariuszowi Banachowi, a także członkowi Zarządu Województwa Lubelskiego Bartłomiejowi Bałabanowi.

Podziękowania za szczególne zaangażowanie w realizację współpracy pomiędzy Uniwersytetem a lubelskimi szkołami ponadpodstawowym otrzymali również pracownicy UP w Lublinie: prof. dr hab. Marek Babicz, mgr Bartłomiej Boćkowski, dr hab. Justyna Bohacz, prof. uczelni; dr Szymon Chemielewski, dr inż. Agnieszka Dudziak, dr hab. Katarzyna Dzida, prof. uczelni; dr inż. Adam Gawryluk, dr inż. Joanna Gmitrowicz-Iwan, prof. dr hab. Magdalena Gryzińska, dr inż. Beata Horecka, mgr Iwona Joć, prof. dr hab. Krzysztof Joźwiakowski, dr Małgorzata Komar, dr inż. Monika Michalak-Majewska, dr Karolina Pitura, mgr Joanna Rączkiewicz-Gołaćka, dr Radosław Szalak, mgr Agnieszka Wasilak, mgr inż. Anna Wąchała, dr hab. Anna Zacharko-Siembida oraz mgr inż. Monika Zajac.

Na koniec części oficjalnej rozstrzygnięto konkurs na hasło reklamowe promujące świadomą adopcję zwierząt wśród uczniów szkół ponadpodstawowych. Laureatami zostali:

- I miejsce: Adrian Gumiela, Zespół Szkół Budowlanych im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Lublinie za hasło: „Świadomej adopcji, niech serce gości, zwierzakom daj dom pełen miłości.”;
- II miejsce: Julia Lenart, Technikum Leśne im. Polskiego Towarzystwa Leśnego w Biłgoraju, a jej propozycja konkursowa to: „Zwierzaki adopciaki na stałe a nie jak mleczaki”;
- III miejsce: Patryk Komajda, Zespół Szkół Chemicznych i Przemysłu Spożywczego im. gen. Franciszka Kleeberga w Lublinie, autor pracy: „Adopcji coraz mniej! Więc wielką szansę bałamucisz, gdyż prawdziwą przyjaźń tracisz. Pamiętaj głowę przy tym miej!”.

Decyzją komisji konkursowej Wyróżniona została również studentka naszego uniwersytetu Honorata Krupa, która przesłała hasło: „Zwierzaki potrzebują miłości, nie tylko domu - Adoptuj mądrze, kochaj bezwarunkowo!”.

Podczas spotkania w Centrum Kongresowym odbyła się także premiera filmu promującego Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie. Wideo jest przyrodniczą alegorią życia studenckiego, a głosu użyła mu Krystyna Czubówna.

Stałym punktem naszych dni otwartych stały się wykłady przedstawicieli Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie, którzy i w tym roku pojawili się na scenie CK. Wykład „O czym należy pamiętać przed maturą z języka polskiego?” przeprowadziła Bożena Jankiewicz, a „Egzamin maturalny z biologii w 2024 roku – praktyczne wskazówki” – Małgorzata Policha.

Pomiędzy wykładami koncertował Chór Akademicki UP w Lublinie pod batutą prof. Zofii Bernatowicz, który spotkał się z entuzjastycznym przyjęciem. Część oficjalną wydarzenia zwieńczył

Pracownicy i doktoranci Szkoły Doktorskiej i Łódzkiej uczelni

miniwystęp Zespołu Pieśni i Tańca „Jawor”, który zaprezentował próbki swoich możliwości.

W tym roku, stale rozwijając ofertę i ilość atrakcji, po raz pierwszy przygotowaliśmy stoiska na powierzchni całego parteru budynków Agro II oraz Biblioteki Głównej. Stoiskiem informacyjnym oraz Mobilnym Biurem Rekrutacji zajmował się Dział Rekrutacji i Promocji.

W strefie wystawienniczej, na ponad 40 stoiskach, przedstawiciele studenckich kół naukowych oraz poszczególnych kierunków zachęcali do studiowania na naszej uczelni. Swoje stoiska wystawili również: Biblioteka Główna, Wydawnictwo UP, Biuro Mobilności Akademickiej, Biuro Stypendiów Studenckich, Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami, Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji, Rada Uczelniana Samorządu Studenckiego, Zespół Pieśni i Tańca „Jawor”, Studencka Akademia Fotograficzna, Chór Akademicki, Zespół Sygnalistów Myśliwskich „Orion”, a także województwo lubelskie oraz Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Lublinie.

Kandydaci na studia uczestniczyli w blisko 90 warsztatach, podczas których mogli samodzielnie przeprowadzić szereg

interesujących eksperymentów. Nie obyło się również bez degustacji, doświadczeń, wspólnego tańca i śpiewu w holu Agro II czy sesji zdjęciowych z misiem Felkiem.

W ramach tzw. pokazów specjalnych nasi goście mieli okazję odwiedzić stanowisko stylizowane na kawiarnię z okresu międzywojennego, z ciastkami wypiekanyymi dawnymi metodami, które przeniosło ich w czasie dzięki prezentacji metody tradycyjnego parzenia kawy.

Obok swoje stoisko rozłożył dr inż. Kamil Toczek – nasz absolwent oraz czekoladnik z pasji i zawodu. Jego pokaz temperowania czekolady na kamieniu, wyrobu własnych tabliczek czekolady oraz pralin spotkał się z dużym zainteresowaniem, a udostępnione do degustacji słodczyce zniknęły w mgnieniu oka.

Wydarzenie niosło za sobą nie tylko zabawę i promocję UP w Lublinie. Jako uczelnia dbająca o dobro zwierząt – postanowiliśmy zorganizować zbiórkę na rzecz Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt w Lublinie. Zwierzęta były obecne na Dniu Otwartych Drzwi i merdaniem ogona dziękowały naszym gościom za wszelką pomoc oraz okazane czułości.

Dzień Otwartych Drzwi po raz pierwszy trwał do godzin wieczornych. Od 17 do 19 w Centrum Kongresowym można było podziwiać występy studentów podczas Zielonej Sceny UP. Po części artystycznej odbyło się slajdowisko podróżnicze prowadzone przez prezesa Studenckiej Akademii Fotograficznej UP w Lublinie „Szafir” Kacpra Pofelskiego, który zaprezentował efekty sesji zdjęciowych, które odbyły się podczas pobytu członków akademii w Norwegii. Można było podziwiać norweskie krajobrazy, fiordy, malownicze, momentami tajemnicze zakamarki starego Bergen oraz wodospad.

Występy Zielonej Sceny poprowadziły: Aleksandra Samuła i Karolina Romańczuk z RUSS.

Dziękujemy wszystkim zaangażowanym w organizację Dnia Otwartych Drzwi UP w Lublinie!

*Damian Bartnik, Oliwia Gut, Agnieszka Wasilak
Fot. Dział Rekrutacji i Promocji*

Gra o Karierę 2024

Siódma edycja „Gry o Karierę” odbyła się w dniach 11–15 marca 2024 r. Jest to ogólnopolski projekt pod patronatem Komisji ds. Akademickich Biur Karier przy KRASP.

Biurowo Karier, będące częścią Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego UP w Lublinie, jak co roku także włączyło się w ten projekt. Jego celem było poznanie narzędzi do odkrywania swoich talentów, mocnych stron oraz dopasowania ich do oczekiwań pracodawców. Wydarzenie było również okazją do zwiększenia motywacji w rozwoju osobistym studentów i absolwentów Uniwersytetu.

Przez pięć dni odbywały się warsztaty, panele z pracodawcami, konsultacje oraz szkolenia, w których łącznie wzięło udział 74 studentów. Uczestnicy mieli okazję do nawiązania kontaktu z przedstawicielami firm związanych z kierunkami studiów na naszym Uniwersytecie. W uczelni gościliśmy firmę Agram SA, zajmującą się przetwórstwem oraz mrożeniem owoców i warzyw. Jej pracownicy opowiedzieli o historii i strukturze firmy, produkcji, a także możliwościach zdobycia doświadczenia zawodowego. Spotkanie było okazją do przedstawienia informacji o branży, zasadach rekrutacji, potrzebnych kwalifikacjach i kompetencjach oraz możliwościach rozwoju w firmie Agram, która od 2017 r. jest częścią belgijskiej firmy Crop's. Współpracuje z dużymi firmami i posiada zakłady produkcyjne w Belgii, Portugalii, Hiszpanii, Serbii, Maroku, Kostaryce oraz Polsce.

Studia to również czas rozwoju osobistego i kreowania ścieżki zawodowej. Zdobycie doświadczenia w tym czasie jest cennym źródłem wiedzy i wskazówką do znalezienia swego miejsca na rynku pracy. Okazją do tego były warsztaty przeprowadzone przez Państwową Inspekcję Pracy w Lublinie, w ramach ogólnopolskiej kampanii społecznej „Legitna praca”. Na spotkaniu omawiane były między innymi takie tematy: upowszechnianie wiedzy o przepisach prawa pracy dotyczące zatrudniania; kształtowanie świadomości zagrożeń zawodowych występujących w środowisku pracy; informowanie o możliwościach skorzystania z pomocy merytorycznej udzielanej przez Państwową Inspekcję Pracy przy eliminowaniu nieprawidłowości w zatrudnieniu; tworzenie kultury bezpieczeństwa wśród młodych pracowników poprzez kreowanie postaw i wartości związanych z eliminowaniem ryzyka zawodowego. Warsztaty cieszyły się dużym zainteresowaniem, w związku z tym Biuro Karier zaprasza na kolejne spotkania z Państwową Inspekcją Pracy w Lublinie. Więcej informacji na stronie Biura Karier.

Założeniem organizatorów było podkreślenie sposobów odkrywania talentów oraz rozwoju zawodowego. Okazją do tego były warsztaty „Aktywuj swój potencjał” z wykorzystaniem gry „About me & inside me”, przeprowadzone przez doradczyń zawodowe z Fundacji Aktywizacja: psycholog Edytę Dyrkę oraz prawniczkę Monikę Pulińską-Sztorc. Gra pozwoliła uczestnikom zainspirować się zawodowo oraz nawiązać nowe, ciekawe kontakty. Podczas warsztatów, zgodnie z misją Fundacji, poruszano kwestie dotyczące podejmowania pracy przez osoby z różnymi niepełnosprawnościami.

Spotkanie branżowe studentów kierunku zarządzanie i inżynieria produkcji z przedstawicielami firmy Agram SA zorganizowane przez Biuro Karier UP w Lublinie

W kolejnych dniach wydarzenia doradczyń zawodowe z Biura Karier przeprowadziły następujące warsztaty: „Włącz się do gry” – informacje o ofertach pracy, praktyk, wolontariatu i studiów podyplomowych, przekazanie idei kształcenia ustawicznego, prowadzenie Dorota Piekutowska; „Poznaj siebie – zaplanuj swoją karierę” – doradztwo zawodowe połączone z profilowym badaniem kompetencji, prowadzenie Magdalena Bohuniuk.

Zarówno spotkania z pracodawcami, jak i warsztaty cieszyły się ogromnym zainteresowaniem studentów. Serdecznie zapraszamy za rok!

Magdalena Bohuniuk i Dorota Piekutowska

Fot. Magdalena Bohuniuk

Uczestnicy warsztatów podczas gry coachingowej „About me & inside me” prowadzonej przez Fundację Aktywizacja

Walory odżywcze i prozdrowotne warzyw

Renata Nurzyńska-Wierdak

Warzywa są uważane za istotną część wszystkich głównych systemów dietetycznych. Obecne w nich związki bioaktywne wpływają na wiele funkcji fizjologicznych i sprzyjają utrzymaniu dobrego stanu zdrowia. Każda grupa warzyw zawiera unikalną kombinację substancji bioaktywnych, co odróżnia je od innych grup, a nawet warzyw w ramach tej samej grupy. Dieta bogata w te produkty została powiązana z niższym ryzykiem chorób układu krążenia. Niektóre składniki zawarte w warzywach są silnymi przeciwutleniaczami. Istnieje coraz więcej dowodów na to, że antyoksydanty roślinne zmniejszają ryzyko chorób przewlekłych, chroniąc przed szkodliwym działaniem wolnych rodników, modyfikując aktywację metaboliczną i detoksykację czynników rakotwórczych, a nawet wpływając na procesy zmieniające przebieg komórek nowotworowych.

Na świecie uprawia się ponad 400 roślin warzywnych, reprezentujących 69 rodzin i 230 rodzajów. Najczęściej wykorzystywane są warzywa liściowe, u których spożywa się liście lub młode pędy (53%), następnie warzywa o jadalnych owocach (15%) i warzywa z podziemnymi organami jadalnymi (17%). Większość warzyw jest sprzedawana w postaci świeżej, a tylko niewielka ich część jest przetwarzana. Wartość biologiczna warzyw może zależeć od sposobu ich przygotowania. Usunięcie zewnętrznej warstwy liści z białej kapusty głowiastej pozbawia ją dużej ilości luteiny i β -karotenu – liście zewnętrzne zawierają ok. 150 razy więcej luteiny i ok. 200 razy więcej β -karotenu niż wewnętrzne. β -karoten jest najczęściej występującym karotenoidem w diecie człowieka. Związek ten ulega częściowej przemianie do witaminy A, uważany jest za inhibitor niektórych genów, wykazuje właściwości przeciwnowotworowe i przeciwutleniające. Luteina ochrania lipoproteiny o niskiej gęstości przed procesami utleniania, zmniejsza ryzyko miażdżycy i choroby niedokrwiennej serca, może wykazywać właściwości przeciwnowotworowe, razem z zeaksantyną oraz innymi karotenoidami, witaminą E i C oraz cynkiem, wpływa ochronnie na wzrok. Skórka pomidora zawiera ok. 5 razy więcej likopenu niż miąższ.

Promocja zdrowego stylu życia łączy się ściśle z prawidłową dietą, bogatą w produkty pochodzenia roślinnego. Wśród ogółu

społeczeństwa rośnie świadomość korzyści wynikających ze stosowania diety bogatej w warzywa, dostarczającej organizmowi witamin i mikroelementów, błonnika pokarmowego i innych, korzystnych dla zdrowia fitoskładników. Wśród dietetyków panuje przekonanie, że korzyści zdrowotne wynikające ze spożywania warzyw dla zapewnienia lepszej ochrony powinny być wiązane ze zbilansowaną dietą zawierającą różne warzywa, a nie tylko z jednym związkiem chemicznym lub jednym rodzajem produktu. Wszystkie warzywa mogą chronić człowieka przed chorobami przewlekłymi. Fitonutraceutyki zawarte w warzywach obejmują głównie witaminę C, foliany, błonnik, selen, karotenoidy, flawonoidy i kwasy fenolowe. Glukozynolany i tiosiocyanidy są unikalne dla warzyw kapustnych i cebulowych.

Warzywa korzeniowe (marchew, pietruszka, seler) są bogate we flawonoidy, karotenoidy, witaminę C i E. Seler i pietruszka należą do najlepszych warzywnych źródeł apigeniny i witaminy E, a marchew zawiera unikalną kombinację trzech flawonoidów: kemferolu, kwercetyny i luteoliny. Warzywa liściowe (sałata, endywia, cykoria) zawierają znaczne ilości kwercetyny i innych flawonoidów oraz tokoferole, a szpinak i burak liściowy to doskonałe źródła kwasu foliowego. Warzywa dyniowate (dynia, melon, ogórek) zawierają witaminę C, karotenoidy i tokoferole. Warzywa strączkowe (fasola, groch, bób) są dobrym źródłem białka, cukrów, błonnika pokarmowego i izoflawonów. Z kolei warzywa psiankowate (pomidor, papryka, oberżyna) są nieocenionym źródłem witamin, cukrów, kwasów organicznych, składników mineralnych i antyoksydantów (karoteny i ksantofile).

Pomidor należy do najpopularniejszych warzyw uprawianych i spożywanych na całym świecie. Jego owoce zawierają karotenoidy, w tym do 64% likopenu. Przetwory pomidorowe (sosy, pasty, koncentraty, soki, ketchup) zawierają od 2 do 40 razy więcej likopenu niż świeże owoce. Likopen wykazuje silną aktywność przeciwutleniającą, jest skuteczny w łagodzeniu nowotworów, cukrzycy, powikłań kardiologicznych, zaburzeń wywołanych stresem oksydacyjnym, stanów zapalnych, chorób skóry i kości, zaburzeń wątroby, układu nerwowego i rozrodczego. Wykazano odwrotną zależność pomiędzy stężeniem likopenu w osoczu/surowicy a ryzykiem niektórych nowotworów. Podobne powiązania odnotowano w przypadku markerów chorób układu krążenia, osteoporozy,

funkcji poznawczych i masy ciała. Stężenia likopenu w osoczu/surowicy są niższe u osób z zaburzeniami funkcji poznawczych w porównaniu z osobami z grupy kontrolnej, a markery stresu oksydacyjnego są podwyższone i odwrotnie skorelowane ze stężeniem karotenoidów w osoczu. Owoce papryki zawierają cukry, błonnik, karotenoidy i składniki mineralne, a przede wszystkim średnio od 1 do 2 g/kg witaminy C, co odpowiada 200% do 300% zalecanej dziennej dawki dla dorosłych mężczyzn i kobiet. Papryka zapobiega tworzeniu się skrzepów krwi i zmniejsza ryzyko zawałów serca i udarów mózgu.

Warzywa kapustne, do których zaliczamy m.in. kapustę głowiastą i brukselską, brokuł, kalafior, jarmuż, kapustę chińską i pekińską, stanowią najbogatsze źródło glukozynolanów w diecie człowieka. Glukozynolanom przypisuje się rolę wspomagającą syntezę enzymów odtruwających, odpowiedzialnych za szybkie wydalanie z organizmu substancji rakotwórczych. Warzywa te wyróżnia także znacząca ilość białka, cukrów, błonnika, witaminy C, E, folianów i β -karotenu oraz związków mineralnych. Spożycie warzyw kapustnych nie bez powodu kojarzy się większości konsumentów ze zdrowiem. Na podstawie jednego z największych i najbardziej szczegółowych przeglądów diety i nowotworów Światowy Fundusz Badań nad Rakiem w USA stwierdził, że dieta bogata w rośliny o dużej zawartości glukonolanów prawdopodobnie chroni człowieka przed nowotworami okrężnicy, jelita grubego, płuc, prostaty, piersi i nowotworami wywołanymi chemicznie oraz schorzeniami tarczycy. Dane epidemiologiczne pokazują, że dieta z udziałem warzyw kapustnych (przy spożyciu co najmniej 10 g dziennie) może zmniejszyć ryzyko kilku rodzajów nowotworów.

Warzywa cebulowe, obejmujące m.in. czosnek, cebulę, szalotkę, por, szczypiorek, są bogate w tiosiocyanki, które powiązane z redukcją różnych chorób przewlekłych. Cebula jest bogatym źródłem błonnika pokarmowego, a zwłaszcza polifruktozanu inuliny, oraz flawonoidów. W liściach cebuli około 55% wszystkich flawonoidów stanowi kwercetyna, 31% kemferol i 14% luteolina, natomiast w główkach ponad 95% flawonoidów stanowi kwercetyna, a ilości kemferolu są śladowe. Działanie biologiczne kwercetyny wynika z jej wysokiej aktywności antyoksydacyjnej oraz możliwości hamowania enzymów, m.in. biorących udział w powstawaniu procesu zapalnego. Kwercetyna zmniejsza ryzyko zawału serca, zapobiega powstawaniu miażdżycy i żyłaków, poprawia pamięć. Hamuje aktywność niektórych wirusów, m.in. HIV, opryszczki, wścieklizny, grypy oraz polio. Kwercetyna i jej pochodne (np. rutozyd) stosowane są w terapii wspomagającej niewydolność żylną kończyn dolnych oraz jako naturalne przeciwutleniacze. Cebula i czosnek są doskonałymi źródłami wapnia, potasu i manganu, pokrywając aż 10% dziennego zapotrzebowania człowieka na te pierwiastki. Warzywa te mogą również gromadzić selen, zwłaszcza gdy są uprawiane na glebach bogatych w ten pierwiastek.

Wartość terapeutyczna cebuli, czosnku i innych warzyw cebulowych została potwierdzona licznymi badaniami epidemiologicznymi i eksperymentalnymi. Stwierdzono, że spożycie tych warzyw opóźnia rozwój kilku rodzajów nowotworów. Podkreślany jest silny związek między spożyciem cebuli, a zmniejszoną zapadalnością na raka żołądka i jelit. Badania kliniczno-kontrolne przeprowadzone we Włoszech i Szwajcarii pokazują, że spożywanie od jednej do siedmiu porcji cebuli tygodniowo zmniejsza ryzyko raka okrężnicy, jajnika, krtani i jamy ustnej. Inne badania epidemiologiczne

wyraźnie pokazują korelację pomiędzy umiarkowanym spożyciem czosnku a niską zapadalnością na nowotwory przełyku i żołądka. Ponadto regularne spożywanie czosnku wiąże się ze zmniejszeniem częstości występowania zmian przednowotworowych, występujących w błonie śluzowej żołądka u osób zakażonych *Helicobacter pylori*.

Wybór świeżych warzyw dostępnych obecnie w sklepach i supermarketach jest znacznie większy niż kiedykolwiek wcześniej. Ogólnie dostępne są też przetwory warzywne i owocowo-warzywne, jak również produkty mrożone, suszone i konserwowane. Zwiększa się również zainteresowanie amatorską uprawą warzyw, w ogrodach przydomowych czy ogródkach działkowych. Popularyzacja wiedzy o wartości biologicznej warzyw i możliwości ich wykorzystania stwarza coraz szersze możliwości ich użytkowania. Regularne spożywanie warzyw ma niezaprzeczalnie pozytywny wpływ na zdrowie, ponieważ fitonutricenty w nich zawarte mogą chronić organizm ludzki przed kilkoma rodzajami chorób przewlekłych. Każde warzywo zawiera unikalną kombinację fitonutricentów (witaminy, cukry, składniki mineralne, błonnik pokarmowy, polifenole), należy zatem spożywać różne warzywa, aby uzyskać wszystkie korzyści zdrowotne. Dieta bogata w warzywa pomaga zmniejszyć ryzyko wielu przewlekłych schorzeń, które są głównymi przyczynami zgonów, w tym chorób układu krążenia i nowotworów. Bogaty asortyment świeżych warzyw, dostępność przez cały rok oraz szeroka oferta przetworów warzywnych umożliwia włączenie do diety różnorodnych produktów, zapewniając dostarczenie potrzebnych substancji odżywczych i prozdrowotnych.

Fot. Renata Nurzyńska-Wierdak

Gleby Lublina

Maja Bryk, Beata Kotodziej

Gleba to powierzchniowa, zwietrziała warstwa litosfery, o miąższości około 1,5–2 m, ożywiona przez procesy biologiczne. Najważniejszą funkcją gleby jest zaspokajanie potrzeb wodnych i pokarmowych roślin. Gleba stanowi ponadto przestrzeń życiową roślin, zwierząt i ludzi; kształtuje krajobraz; jest stanowiskiem dla użytkowania rolniczego i leśnego; retencjonuje i filtruje wodę; pełni funkcje dokumentacyjne i kulturowo-historyczne; dostarcza surowców; bierze udział w krążeniu pierwiastków; dostarcza żywności, włókien i materiałów budulcowych.

Gleby należą do zasobów: wyczerpalnych, niepomnażalnych, łatwo niszczalnych i trudno odtwarzalnych. Gleba jest zatem cennym zasobem środowiska, który jednak jest słabo dostrzegalny za pomocą zmysłów, szczególnie w miastach.

W Lublinie około 50% powierzchni stanowią grunty zabudowane i zurbanizowane, 34% grunty rolne a 12% grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione. Łąki i pastwiska trwałe, których jest prawie 3%, znajdują się głównie w dolinach lubelskich rzek.

Lublin usytuowany jest na styku trzech mezoregionów fizycznogeograficznych: Płaskowyżu Nałęczowskiego i Równiny Bełżyckiej (na zachód od Bystrzycy) oraz Płaskowyżu Świdnickiego (na wschód od Bystrzycy). Granica między Płaskowyżem Nałęczowskim a Równiną Bełżycką przebiega przez las Stary Gaj i wzdłuż linii kolejowej Lublin – Warszawa. W północno-zachodniej części Lublina występuje zatem charakterystyczna dla Płaskowyżu Nałęczowskiego, miąższa pokrywa lessowa, na której wytworzyły się gleby płowe. Można je zaobserwować np. w Starym Gaju, na strefie krawędziowej Płaskowyżu Nałęczowskiego, gdzie pod niezbyt już grubą pokrywą lessową występują skały starszych epok geologicznych, m.in. gezy i piaskowce. W obrębie dzielnicy Felin,

zlokalizowanej na Płaskowyżu Świdnickim, na marglach, opokach i gezach zalega kilkudziesięciocentymetrowa warstwa pyłów lesopodobnych, na których powstały także gleby płowe. W południowej części Płaskowyżu Świdnickiego, w granicach miasta Lublin, leży Las Dąbrowa, w którym można znaleźć gleby rdzawe.

W obrębie gruntów zabudowanych i zurbanizowanych występują z kolei gleby technogeniczne. Są to m.in.: ekranosole – gleby przykryte litą warstwą technogeniczną (uszczelnioną), np. asfaltem, występujące pod drogami, chodnikami, parkingami; urbisole, powstające podczas tworzenia zabudowy, np. mieszkalnej, i zawierające znaczne ilości artefaktów (różnych odpadów budowlanych i komunalnych – szkła, ceramiki, tworzyw sztucznych), ale w odróżnieniu od ekranosoli, nieuszczelnione. W obrębie ogródków działkowych oraz parków miejskich występują gleby kulturoziemne, na przykład hortisole – gleby ogrodowe, które mają głęboki i ciemno zabarwiony poziom próchniczny, utworzony dzięki głębokiemu przekopywaniu oraz intensywnemu i długotrwałemu nawożeniu z użyciem odpadów organicznych z gospodarstw domowych i samodzielnie produkowanego kompostu. Ogródki działkowe są jedną z form rolnictwa miejskiego, które w ostatnich latach zyskuje popularność.

Gleba płowa, Stary Gaj. Fot. Maja Bryk

Gleba rdzawa, Las Dąbrowa. Fot. Beata Kotodziej

Rolnictwo to sektor gospodarki, który traci na znaczeniu – fakty czy mity?

Anna Nowak

We współczesnej gospodarce w wytwarzaniu produktów żywnościowych uczestniczy wiele ogniw łańcucha żywnościowego, jednak to rolnictwo jest ogniwem pierwotnym i najważniejszym. Już Ksenofont – grecki pisarz i historyk – pisał na przełomie V i IV w. p.n.e., że „(...) nawet mocni żyć by nie mogli, gdyby nie było rolników”. Czy zatem prawda ta jest wciąż aktualna? A jeśli tak, to dlaczego wokół sektora rolnego pojawia się tak wiele kontrowersji i dyskusji?

Na przestrzeni dziesięcioleci ewolucji ulegała nie tylko struktura i efektywność rolnictwa, ale także poglądy na jego pozycję w rozwoju gospodarczym i społecznym. Przeważało to do pojawiania się kolejnych modeli rozwoju rolnictwa, z których najszerzej dyskutowanymi i propagowanymi są modele rolnictwa zrównoważonego i rolnictwa wielofunkcyjnego. Bardzo ważnymi bodźcami do przewartościowania oceny roli rolnictwa były pandemia COVID-19, a następnie agresja Rosji na Ukrainę. Tymczasem, patrząc na wskaźniki makroekonomiczne, rzeczywiście można mieć wątpliwości co do wagi sektora rolnego i zasadności wspierania go na tak szeroką skalę.

Wyrazem postępu jest spadek liczby osób pracujących w rolnictwie oraz zmniejszanie jego udziału w strukturze PKB. Nie oznacza to jednak zmniejszenia znaczenia rolnictwa w gospodarce i społeczeństwie, lecz zmianę znaczenia. Słabnie rynkowa rola rolnictwa na rzecz traktowania go jako źródła dóbr publicznych, nieopłacanych przez rynek, a mających istotne znaczenie dla jakości życia i dobrobytu.

Jakie są wyzwania współczesnego rolnictwa?

Niektórzy twierdzą, że współczesne rolnictwo znalazło się na rozdrożu. Z jednej strony wywierana jest na nie presja zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego, z drugiej zaś coraz bardziej ujawnia się obawa o dalszą degradację środowiska naturalnego. Współczesne rolnictwo stoi zatem przed wieloma wyzwaniami, wśród których można wymienić ochronę środowiska przyrodniczego, przeciwdziałanie zmianom klimatu i zrównoważone wykorzystywanie zasobów naturalnych. Rolnictwo wymaga zatem ochrony zarówno ze względów ekonomicznych i społecznych,

Fot. Andrzej Wypychowski

jak i dlatego że produkcja rolna jest zależna od wielu czynników zewnętrznych, takich jak warunki pogodowo-klimatyczne. Uwarunkowania te zadecydowały o konieczności stworzenia spójnych mechanizmów funkcjonowania rolnictwa oraz polityki rolnej w Unii Europejskiej. Wspieranie rozwoju rolnictwa nie odbywa się wyłącznie w interesie rolników. Jest ono niezbędne dla rozwoju całej gospodarki i leży w interesie całego społeczeństwa. Nie patrzmy więc na rolnictwo jedynie z perspektywy jego wpływu na wskaźniki makroekonomiczne, ale dostrzegajmy także szereg funkcji pozaprodukcyjnych tego sektora.

Obecnie udział zatrudnionych w rolnictwie w Polsce stanowi około 9% ogółu pracujących. W połowie lat 90. w polskim rolnictwie pracowało 3,5 mln Polaków, tj. około 22% wszystkich pracujących. Podobne tendencje spadkowe miały miejsce w odniesieniu do wkładu rolnictwa w PKB. Aktualnie sektor ten wytwarza około 2,2% PKB, podczas gdy w latach 90. udział ten wynosił ponad 7%, a w latach 50. blisko 25%.

Staż naukowy w Czechach

W dniach od 16 października do 15 grudnia 2023 r. miałam przyjemność realizować zagraniczny staż naukowy w Czech University of Life Sciences Prague, na wydziale Faculty of Agrobiology, Food and Natural Resources w katedrze Department of Agroenvironmental Chemistry and Plant Nutrition. Moim opiekunem naukowym był prof. ing. Pavel Tlustoš, którego obszar badawczy skupia się m.in. na przetwarzaniu i recyklingu materiałów odpadowych oraz ich zastosowaniu w rolnictwie i ogrodnictwie.

Staż miał na celu poszerzenie mojej wiedzy i kompetencji oraz zdobycie przeze mnie umiejętności z zakresu zagospodarowania osadu ściekowego oraz innych odpadów ulegających biodegradacji.

Przez dwa miesiące czynnie uczestniczyłam w monitorowaniu procesu biologicznego utleniania amoniaku z ciekłej części pofermentu. Doświadczenie prowadzono w reaktorze zbiornikowym z mieszaniem ciągłym, w związku z czym regularnie były pobierane próbki do przeprowadzenia ich analizy chemicznej i fizycznej. Materiał biologiczny analizowany był m.in. pod względem zawartości całkowitego azotu amoniowego, azotu azotynowego, azotanów oraz chemicznego zapotrzebowania na tlen.

Miałam okazję zapoznać się z metodami przeprowadzania procesu pirolizy, a także brałam udział w zakładaniu doświadczeń: wermikompostu oraz kompostu tekstyliów z włókien naturalnych.

Na seminarium dla doktorantów oraz pracowników katedry przedstawiłam prezentację związaną z tematyką mojej pracy badawczej.

Miałam również okazję wzięcia udziału w wyjazdach terenowych zorganizowanych przez pracowników katedry. Podczas pierwszego wyjazdu zostałam oprowadzona po terenie rolniczej biogazowni w miejscowości Červené Janovice w środkowych Czechach. Biogazownia eksploatowana jest w warunkach mezofilnych, w których podstawowymi substratami do produkcji biogazu są głównie obornik i gnojowica bydłęca (około 70% masy), kiszonka z kukurydzy i kiszonka z traw. Dodatkowo na terenie biogazowni miałam okazję zobaczyć zaprojektowaną przez pracowników katedry pilotażową instalację do obróbki frakcji ciekłej pofermentu metodą nityfikacji.

Drugi wyjazd terenowy zorganizowany był do centralnej oczyszczalni ścieków w Pradze. Oczyszczalnię tę wyróżnia przede wszystkim jej usytuowanie na wyspie Císařská Louka na Wełtawie. Wraz z grupą studentów miałam okazję zapoznać się z funkcjonowaniem oczyszczalni oraz gospodarką surowcami uzyskanymi po oczyszczeniu ścieków.

Uczestniczyłam również w wyjeździe do zakładu utylizacji odpadów – spalarni Malešice. Obiekt ten służy do spalania odpadów komunalnych, a także produkcji ciepła oraz energii elektrycznej.

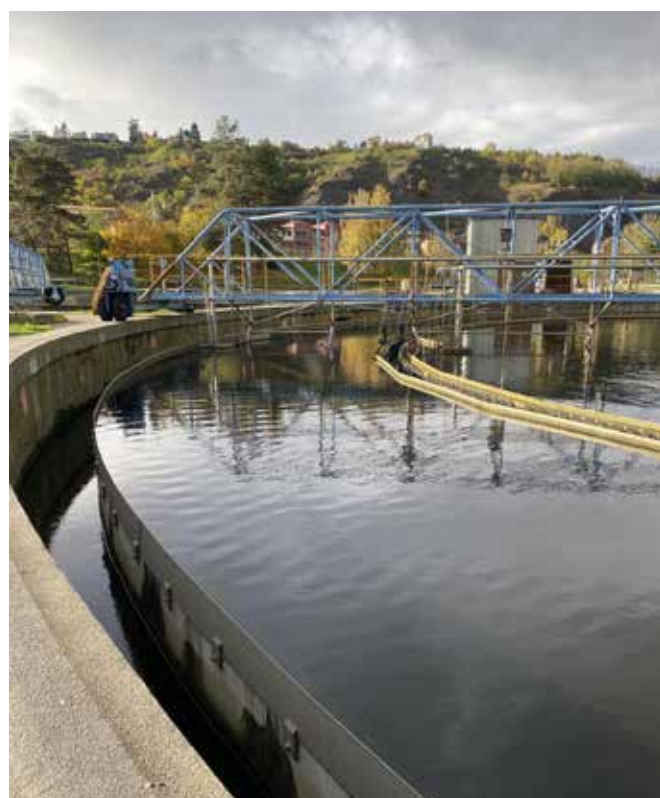
Staż w Czech University of Life Sciences Prague pozwolił mi na poznanie nowej kultury, zwiększenie umiejętności językowych, wymianę doświadczeń, zgłębienie nowych zagadnień z zakresu zagospodarowania osadu ściekowego oraz innych odpadów ulegających biodegradacji, a także poznanie wspaniałych ludzi. Ponadto otworzył możliwości współpracy z naukowcami z sąsiedniego kraju.

Tekst i fot. Wiktoria Błaszczuk

Autorka jest na II roku kształcenia w Szkole Doktorskiej Katedra Chemii

Faculty of Agrobiology, Food and Natural Resources

Centralna Oczyszczalnia Ścieków w Pradze

Erasmus+ STT w Hiszpanii

W dniach 4–12 grudnia 2023 r. w ramach programu Erasmus+ STT wzięliśmy udział w wyjeździe szkoleniowym do Hiszpanii, podczas którego spędziłyśmy kilka dni w nowoczesnym zakładzie przetwórczym.

Monliz Espania S.L.U. jest producentem warzyw ultramrożonych w postaci świeżego materiału, pieczonego oraz smażonego. Firma ta jest belgijskiego pochodzenia i wraz z firmami Ardo i Crop's tworzą grupę producencką, która jest światowym liderem w przetwórstwie warzyw, owoców i ziół głęboko zamrożonych. Monliz Espania S.L.U. zajmuje się przetwarzaniem warzyw, które oferuje przyroda tego regionu, tj. papryki, cukinii, bakłażanów, ziemniaków, pomidorków koktajlowych, słodkich ziemniaków, brokułów, a także kilku innych – z innych rejonów Hiszpanii – takich jak cebula, marchew czy pasternak.

Najważniejszym punktem wyjazdu było spotkanie z dyrektorem generalnym firmy Pablem da Roldem Rossim, kierownikiem produkcji Juanem C. Moruno Crucesem oraz inżynierem rolnictwa Carlosem Romeo Rodriguezem, podczas którego zapoznano nas z historią firmy, ogólnymi założeniami i celami jej polityki, cyklem produkcyjnym warzyw i ich przetwarzaniem oraz elementami zrównoważonego rolnictwa.

W ramach szkolenia zwiedziłyśmy hale z liniami produkcyjnymi, laboratorium oraz pracownie technologiczne związane z produkcją i bezpieczeństwem żywności. Przedstawiono nam procedury bhp oraz ogólne zasady związane z transportem towarów obowiązujące w firmie.

W trakcie objazdu po okolicznych gospodarstwach współpracujących z firmą Monliz i ze względu na porę roku poznałyśmy cykl produkcyjny brokuła. Ponadto zaprezentowano nam hale ze sprzętem rolniczym, mobilne laboratorium oraz możliwości wykorzystania drona i aplikacji komputerowych w celu monitorowania upraw polowych, a także system nawadniania pól. Zapoznano

Od lewej: Carlos Romeo Rodriguez, Juan C. Moruno Cruces, Anna Borkowska, Kamila Klimek, Pablo Da Rold Rossi. Fot. firma Monliz

nas z zasadami zrównoważonego rolnictwa wprowadzonymi w firmie, jak np. zakładanie pasów roślin aromatycznych, które mają za zadanie przyciągać owady, lub budek dla nietoperzy i ptaków.

Mając na uwadze własne zainteresowania, nie mogły przejść obojętnie obok takich tematów, jak alternatywne źródła energii, zagospodarowanie odpadów i biomasy poprodukcyjnej na cele energetyczne czy redukcja zanieczyszczeń środowiska. Pobyt w Hiszpanii był czasem zadawania mnóstwa pytań, przyswajania różnorodnych informacji oraz pomysłów.

Wyjazd szkoleniowy w ramach programu Erasmus+ STT był również doskonałą okazją do rozwinięcia umiejętności językowych i kompetencji międzykulturowych, co zaowocowało nowymi kontaktami.

Kamila Klimek, Anna Borkowska

Przetadunek brokułów. Fot. Kamila Klimek

Świąteczne Spotkanie Akademickie

15 grudnia 2023 r. odbyło się Świąteczne Spotkanie Akademickie dla członków społeczności Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, w tym dla studentów zagranicznych programu Erasmus+ i studiów prowadzonych w języku angielskim, zorganizowane przez Dział Rekrutacji i Promocji we współpracy z Biurem Mobilności Akademickiej. Wydarzenie wprowadziło uczestników w świąteczny klimat poprzez słuchanie kolęd, degustację potraw świątecznych, aukcję charytatywną, wspólne ubieranie choinki oraz warsztaty tworzenia ozdób świątecznych.

Wydarzenie rozpoczęły integracyjne warsztaty świąteczne, dzięki którym studenci zagraniczni mogli zapoznać się z polskimi tradycjami świątecznymi oraz zintegrować ze środowiskiem lokalnym.

Podczas spotkania można było także odwiedzić różne stoiska kiermaszu świątecznego, na których sprzedawano własnoręczne wyroby pracowników oraz studentów Uniwersytetu. Oprócz tego nasi goście mieli okazję wziąć udział w sesji zdjęciowej autorstwa Studenckiej Akademii Fotograficznej „Szafir”, spróbować pierników z logo UP w Lublinie oraz tradycyjnych potraw wigilijnych przygotowanych przez studentów i pracowników Pracowni Gastronomicznej Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii.

O godzinie 12.00 Rektor UP w Lublinie prof. dr hab. Krzysztof Kowalczyk symbolicznie podłączył lampki na choince uniwersyteckiej, na której szybko zaczęły pojawiać się stworzone przez studentów ozdoby. Następnie rozstrzygnięto konkurs na najlepszą ozdobę choinkową.

Międzywydziałowe Koło Naukowe „Herba Medica”, przy wsparciu Działu Promocji i Rekrutacji, zorganizowało aukcję na rzecz Wojtusia Szeląga, podopiecznego Fundacji Dzieciom „Zdążyć z pomocą”. Podczas licytacji zebrano łącznie 2100 zł.

Swoje stoiska na wydarzeniu przygotowały: SKN Technologów Żywności, SKN Biochemików Żywności i Żywnienia, MKN „Herba Medica”, Koło Naukowe Leśników, SKN Architektury Krajobrazu, SKN Analityków Żywności, Studencka Akademia Fotograficzna „Szafir”, RUSS, SKN Turystyki i Rekreacji, SKN Ogrodników.

Tradycyjne świąteczne potrawy przygotowane zostały przez SKN Gastronomów „Gastronaucci”.

Tekst i fot. Dział Rekrutacji i Promocji

Wszystko zaczyna się od myśli

Z prawdziwą przyjemnością i wdzięcznością chcę podziękować tym wszystkim osobom, które przyczyniły się do przygotowania mojej wystawy „Pasją malowane”. Również sobie, bo dałam radę i podzieliłam się z innymi pracą mojej duszy, która daje mi ogromną radość.

Już od dawna namawiano mnie na pokazanie moich obrazów. A że zbliża się 40-lecie pracy zawodowej, więc to właśnie był odpowiedni czas. Najpierw zamierzałam pokazać tylko kilka swoich prac, ale pojawił się pomysł wystawienia 40 na 40-lecie. Długo zastanawiałam się, co jest warte pokazania, czym podzielić się z innymi. W trakcie malowania doświadczam natchnienia, radości, cieszę się każdą chwilą. Bezcenne ukojenia. Uczę się obserwacji, uważności, odkrywania w magiczny sposób światła życia. Zachwyam się pięknem otaczającego nas świata, czego efektem są obrazy.

Trochę bałam się wystawiać swoje amatorskie prace, tworzone z potrzeby ducha. Trzymane w domu i ciągle udoskonalane. Towarzyszyły mi słowa Vincenta van Gogha, mojego ulubionego malarza, że w naszych sercach może płonąć wielki ogień, ale nikt nigdy nie przychodzi się przy nim ogrzać. A przechodnie widzą tylko smugę dymu i idą dalej.

Ale nadszedł czas wyprowadzić prace. Wystawa zaskoczyła mnie samą. Moja wdzięczność za to, że się odbyła, jest ogromna. Dziękuję za emocje, za zachwyt, ciepłe słowa. Kłaniam się nisko i przesyłam światło wdzięczności wspaniałym ludziom, pracownikom, studentom, znajomym. Dziękuję wszystkim, którzy obejrzelili moje prace, dziękuję za cudowne wpisy do książki pamiątkowej.

Irena Winiarczyk

Pani Irena Winiarczyk w grudniu ubiegłego roku zdobyła I miejsce w 18. Wojewódzkim Konkursie Przeglądu Rękodzieła i Twórczości Seniorów w kategorii twórczość własna, który odbył się w Centrum Spotkania Kultur w Lublinie. Prace pani Ireny mogliśmy oglądać podczas wystawy „Pasją malowane” w Bibliotece Głównej UP od 13 listopada do 15 grudnia 2023 r. („Aktualności nr 4(114) październik–grudzień 2023). Na zdjęciu autorka z nagrodzonym obrazem pt. „Lodowisko”. Fot. Ewa Zielonka-Gawrylak

Nowe rozwiązania w kombajnach zbożowych

Janusz Nowak, Adam Węgrzyn, Jacek Ogrodniczek

Kombajny do zbioru ziarna zbóż, nasion roślin oleistych i bobowatych stanowią grupę maszyn rolniczych, które w dwóch dekadach XXI w. zostały poddane gruntownej modernizacji, aby zwiększyć ich wydajność, jakość pracy oraz komfort obsługi.

Wiodące firmy oferują kombajny, w których stosuje się różne rozwiązania zespołów młócaço-separujących. Wśród tradycyjnych rozwiązań znajduje się zespół młócaço zasilany stycznie na całej szerokości roboczej oraz wytrząsacze. Za wariant rozwiązań tradycyjnych można uznać te, w których dodatkowymi elementami są jeden lub więcej bębnow separujących, usytuowanych równolegle do bębna młócacego (np. w kombajnach TC4.90 z Multi-Thresh firmy New Holland, Corus 526 MCS firmy Fendt oraz T550 firmy John Deere).

Niektóre tradycyjne kombajny (np. C 7206 TS Top-Line firmy Deutz-Fahr, Comia C14 fińskiej firmy Sampo Rosenlew, Trion 660 firmy Claas) wyposażane są w dodatkowy bęben wstępnego młócenia, który jest usytuowany przed głównym bębniem i pełni dwie ważne funkcje. Pierwsza z nich wynika z wydzielania ziaren (nasion) powiązanych względnie małymi siłami z kwiatostanami (owocami) roślin, które są poddawane procesom mechanicznym w zespole młócaćym. Są to w większości ziarna (nasiona) najlepszej jakości i najmniej uszkodzone, na co wpływ mają łagodne warunki omłotu panujące w szczelinie roboczej utworzonej między wstępnym bębniem młócaćym i klepiskiem: mniejsza prędkość obrotowa, większa szczelina robocza i mniejszy kąt opasania bębna klepiskiem w porównaniu z głównym bębniem młócaćym. Przyjmuje się, że około 30% całej masy ziaren (nasion) przedostaje się na podsiewacz bezpośrednio z pierwszej szczeliny roboczej. Nie są one narażone na intensywne oddziaływania mechaniczne panujące w szczelinie roboczej między bębniem głównym a klepiskiem. Druga funkcja bębna wstępnego wynika ze znacznego wzrostu prędkości podawania materiału do głównej szczeliny roboczej, co

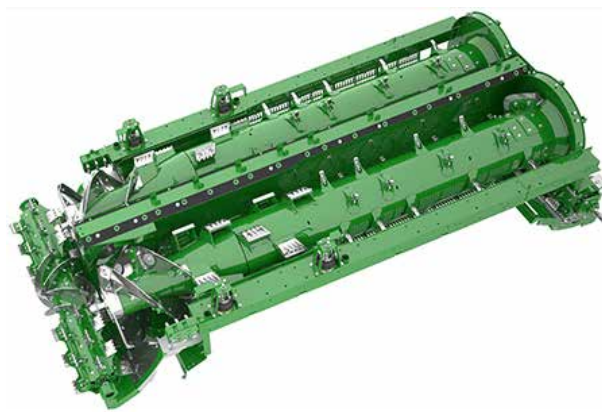
wynika przede wszystkim z kształtu i sposobu usytuowania elementów roboczych. W kombajnach oferowanych przez firmę Sampo Rosenlew są one w kształcie łopatek nagarniających. Zwiększenie prędkości przepływu obrabianego materiału w zespole młócaćym kombajnu wpływa korzystnie na jego wydajność (nawet o 20%).

Druga grupa zespołów młócaço-separujących kombajnów zbożowych bazuje na jednym lub dwóch bębnach zasilanych osiowo. Kombajny z tego typu zespołami są oferowane przez kilku znaczących producentów: Case, Fendt, John Deere, Massey-Ferguson i New Holland. W tych zespołach młócaço-separujących wyróżnia się trzy sekcje. Pierwsza z nich jest sekcją zasilania, która składa się z poprzecznie usytuowanego bębna i przednich części dwóch bębnow pełniących zasadniczą funkcję kombajnu. Bęben poprzeczny w kombajnach firmy John Deere jest trzysekcyjny, z których dwie sekcje zewnętrzne mają identyczną budowę. Są one wyposażone w osiem osiowo usytuowanych ramion z grzebieniowymi elementami nagarniającymi. Środkowa część tego bębna ma symetrycznie rozmieszczone spirale śrubowe, które kierują przemieszczaną masę roślinną do przedniej części bębnow młócaço-separujących. Te części bębnow są krótkimi przenośnikami śrubowymi, których spirale śrubowe są umieszczone na fragmentach wałów w kształcie odwróconych stożków. W drugich sekcjach bębnow odbywa się młócenie.

Elementy robocze na bębnach kombajnów z serii X9 mają kształt zbliżony do fragmentów cepów stosowanych w tradycyjnych zespołach młócaćych. Są one usytuowane spiralnie, a ich współdziałanie z górną osłoną bębna zapewnia płynny przepływ

Dwubębnowy zespół młócaço-separujący kombajnów z serii Ideal firmy Fendt
<https://www.agriexpo.online/prod/agco-gmbh/product-169019-118411.html>

Dwubębnowy zespół młócaço-separujący kombajnów z serii X9 firmy John Deere
<https://www.deere.pl/pl/kombajny/seria-x/x9-1000/>

Kombajn DP4000 do plonów zbieranych niezależnie, jednocześnie z dwóch poletek: A – dzielony zespół zniwiny, B – tylna część dwóch bębnow młócająco-separujących i sit
<https://baural.fr/wp-content/uploads/2019/10/DP4000-EN-1.pdf>

obrabananej masy roślinnej do końcowej sekcji. Skok linii śrubowej elementów zapewnia dwuipółkrotne przemieszczanie się materiału dookoła bębna w strefie młócenia. Dzięki temu zapewnione jest znacznie dłuższe oddziaływanie bębna na materiał, a zatem powstaje mniej mechanicznych uszkodzeń ziarna (nasion). Zalecą tego sposobu młócenia jest łatwe dostosowanie warunków do właściwości młóconej masy roślinnej. Końcowym fragmentem zespołów jest cylindryczna część bębnow ze spiralnie usytuowanymi zębami, które wraz z osłoną skutecznie przemieszczają materiał w kierunku wyrzutnika słomy. Warto dodać, że zespoły te znacznie się różnią, przede wszystkim konstrukcją sekcji młócenia, długością bębnow i kierunkiem ich obrotów. Sekcja młócenia kombajnów z serii Ideal składa się z dwóch części, a każda z nich jest wyposażona w 8 cepów usytuowanych poosiowo. Bębny zespołów młócająco-separujących tych kombajnów mają długość około 4,8 m i obracają się na zewnątrz, a kierunki prędkości obwodowych ich dwóch najbliższych usytuowanych punktów są skierowane do góry. Natomiast bębny kombajnów z serii X9 mają długość 3,5 m i obracają się do wewnątrz, a kierunki wymienionych prędkości obwodowych są skierowane do dołu.

Najnowsza oferta firmy Case IH obejmuje kombajn o symbolu AF11, który jest pierwszym modelem tego producenta

Kombajn poletkowy R2 firmy Almaco z dzielonym adapterem do zbioru soi
<https://www.almaco.com/store/c10/com-bines/p1458/r1-rotary-single-plot-combine/>

z dwubębnowym zespołem młócająco-separującym. Do napędu zastosowano sześciocyndrowy silnik FPT Cursor 16 o mocy 775 KM, a pojemność zbiornika na ziarno wynosi 20 m³. Zdaniem producenta wydajność kombajnu AF11 jest większa o ok. 40% w porównaniu z jednobębnowym kombajnem Axial-Flow 9250. Najnowsza oferta firmy Fendt obejmuje natomiast kombajny z serii Ideal, które są koloru grafitowego zarezerwowanego dla maszyn o wyjątkowych walorach eksploatacyjnych. Powstały one w wyniku międzynarodowej współpracy specjalistów ze Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, Danii oraz Niemiec. Największy kombajn z wymienionej serii jest oznaczony symbolem Ideal 10T i wyposażony w silnik MAN D42, który może osiągać moc 790 KM. Zbiornik ziarna tego kombajnu ma objętość 17,1 m³, która może być przetransportowana w 81 s (wydajność jego przenośnika wyładowczego wynosi więc 0,2 m³s⁻¹). Zalecane zespoły żniwne dla tych kombajnów to PowerFlow, których szerokości robocze wynoszą 10,7 m lub 12,2 m. Do zbioru nasion roślin o nisko osadzonych strąkach (np. soi) zaleca się zespoły żniwne o nazwie Dyna-Flex, które mają elastyczną listwę nożową. W ofercie dwóch firm: francuskiej Baural oraz amerykańskiej Almaco są kombajny poletkowe wyposażane w dwa wzdłużnie usytuowane bębny młócająco-separujące, które stanowią niezależnie od siebie funkcjonujące zespoły. Niezależność funkcjonowania odnosi się również do pozostałych podwójnych zespołów roboczych, z których każdy jest „zasilany” odrębnym strumieniem masy roślinnej (np. zespoły żniwne, czyszczące, pomiaru masy plonu). Taka konstrukcja zespołów roboczych umożliwia wysokowydajny zbiór plonów jednocześnie z dwóch poletek.

Trzecia grupa zespołów młócająco-separujących obejmuje układy mieszane nazywane hybrydowymi. Zespół młócający jest tradycyjny, czyli poprzecznie pracujący bęben (bębny) zasilany stycznie na całej szerokości roboczej, a funkcję wytrząsaczy pełnią dwa bębny o osiowym przepływie materiału roślinnego. Kombajny z tego typu zespołami są w ofercie firm: Claas, John Deere, Sampo Rosenlew. Kombajny z serii Lexion 8000-7000 są wyposażane w zespoły młócenia i wstępnej separacji o nazwie APS Synflow Hybrid oraz dwa separatory Roto Plus zasilane poosiowo. Największe z nich, kombajny Lexion z oznaczeniem 8900/8900TT,

Najnowszy kombajn New Holland CR11 zaprezentowany w 2023 roku na targach Agritechnica w Hanowerze: A – kombajn CR11 podczas pracy, B – z kabiny operatora <https://www.tygodnik-rolniczy.pl/maszyny-rolnicze/kombajn/premiera-kombajnu-new-holland-cr11>

8800/8800TT, 8700/8700TT i 8600/8600TT, mają główny bęben młócający o szerokości 1,7 m i średnicy 0,75 m. Jeśli są wyposażone w przekładnię redukcyjną, to jego prędkość obrotową można zmieniać w zakresie od 170 do 460 obr.min⁻¹ (bez przekładni od 330 do 930 obr.min⁻¹). Odpowiednie usytuowanie względem siebie klepisk dwóch bębnow młócających zapewnia łagodny przepływ materiału z dużą prędkością, która znacząco wpływa na wydajność kombajnu. Nawet duży kąt opasania głównego bębna klepiskiem (132°) nie utrudnia przepływu materiału ze względu na dużą średnicę bębna. Występujący w nazwie zespołu młócacego i wstępnej separacji wyraz Synflow oznacza, że zmiany szczeliny roboczej i prędkości obrotowych bębnow są zsynchronizowane. Według producenta takie rozwiązanie, zwiększa przepustowość zespołu młócacego. Dwie duże litery TT w oznaczeniu kombajnów informują o wyposażeniu układu jezdnego w gąsienice gumowe (akronim Terra Trac). Wpływają one znacznie na zmniejszenie ugniatania gleby, a specjalne taśmy o szerokości 0,89 m są stosowane w kombajnach do zbioru ryżu. Największy z wymienionych kombajnów, Lexion 8900TT, waży 22,4 tony i jest wyposażony w sześciocylindrowy silnik MAN D42 o mocy 790 KM.

Podczas Targów Agritechnica 2023 zaprezentowano najnowszą wersję kombajnu z serii CR, czyli New Holland CR11. Koncepcja tego kombajnu powstała w Centrum Doskonałości Maszyn Żniwnych New Holland w Zedelgem w Belgii, gdzie również będzie produkowany. Konstruktorzy kombajnu CR11 za cel nadrzędny postawili sobie obniżenie kosztów zbioru. Ma on być możliwy

dzięki zastosowaniu: silnika C16 o mocy 775 KM, dwóch bębnow młócająco-separujących o średnicy ponad 0,6 m, zbiornika ziarna o pojemności 20 m³ i prędkości rozładunku 0,21 m³s⁻¹, a także uproszczonego układu napędowego, z którego wyeliminowano przekładnie łańcuchowe. Dużym atutem CR11 ma być opracowany specjalnie na jego potrzeby podwójny kosz sitowy Twin Clean, składający się z dwóch sit górnych, dwóch sit dolnych i dwóch zestawów czujników ciśnienia. System ten jest w pełni automatyczny, co umożliwi równomierne poprzeczne rozmieszczenie czyszczonego materiału. W CR11 zastosowano także radarowy system Intellispread, który współpracuje z nową technologią zarządzania resztkami poźniwnymi, obejmującą rozdrabniacz i rozrzutnik. Odpowiada ona za sterowanie procesem rozrzucania w taki sposób, który zapewnia równomierne rozprowadzenie resztek poźniwnych po polu bez względu na wiejący wiatr, rodzaj uprawy i wilgotność. Kombajn ten został również wyposażony w nowoczesny system, który umożliwia operatorowi likwidację zatoru w jego headerze bez opuszczania kabiny. Ponadto wyposażony jest w nowy wyświetlacz Intelliview 12 oraz system prowadzenia IntelliSteer™ uzupełniony o funkcje niezbędne dla rolnictwa precyzyjnego, takie jak: telematyka i zdalny podgląd ekranu. Użytkownik CR11 ma również możliwość skorzystania z układu NutriSense™ z czujnikiem NIR, monitorującym jakość upraw za pomocą promieniowania w bliskiej podczerwieni. Technologia ta umożliwi tworzenie mapy rozkładu składników i wykorzystanie ich do dalszej analizy agronomicznej.

Popularne w Ameryce Północnej i Australii kombajny Gleaner różnią się znacznie od innych maszyn powszechnie stosowanych w Europie (np. firm: Claas, New Holland, John Deere). Ich główny zespół młócająco-separujący jest zasilany stycznie, ale przepływ obrabianej w nim masy roślinnej odbywa się wzdłuż osi bębna umieszczonego prostopadle do kierunku ruchu kombajnu. Z takiego usytuowania i zasialnia bębna wynika konieczność przesunięcia gardzieli kombajnu w kierunku jego prawej strony, zmniejszenia szerokości gardzieli, a także zastosowania dodatkowego przenośnika zabierakowego, który transportuje materiał do wysoko położonego bębna o dużej średnicy. Zastosowany w tych kombajnach sposób zasilania bębna (Natural Flow™) jest korzystniejszy ze względu na mniejszy pobór mocy w zestawieniu z rozwiązaniami bazującymi na poosiowym dostarczaniu materiału. Nie bez znaczenia jest również duża średnica bębna, która wynosi 0,76 m. Do zalet tego zespołu młócająco-separującego należy zaliczyć klepisko okalające bęben na całym obwodzie. Wydzielone z masy roślinnej ziarno dostaje się w tym zespole do rynny z dwoma przenośnikami ślimakowymi. Ich głównym zadaniem jest dostarczanie ziarna równomiernym strumieniem (bez względu na boczne pochylenie kombajnu) do dwóch współpracujących rolek (ang. accelerator rolls). Zwiększają one prędkość spadającego do nich ziarna z zanieczyszczeniami, przez co skuteczniejsza staje się separacja górnym strumieniem powietrza wytwarzanego przez dmuchawę. Do innowacyjnych rozwiązań w zespole czyszczenia należy zaliczyć kaskadową budowę podsiewacza (ang. cascade pan). Najlepszej jakości ziarno, na które w mniejszym stopniu ma wpływ górny strumień powietrza wytwarzanego przez dmuchawę, dostaje się otworami w kaskadzie bezpośrednio do poziomego przenośnika ślimakowego. Jest to szczególnie korzystne podczas zbioru kukurydzy o większej wilgotności.

Wydarzenia jeździeckie

Osrodek Jeździecki Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie był gospodarzem najważniejszych imprez jeździeckich w województwie lubelskim, a ich głównym organizatorem była Katedra Hodowli i Użytkowania Koni.

W dniach 24–25 lutego 2024 r. odbyły się Halowe Mistrzostwa Województwa Lubelskiego w Ujeżdżeniu oraz Halowe Zawody Regionalne i Towarzyskie w Ujeżdżeniu. W zawodach wzięło udział łącznie prawie 40 koni, przez dwa dni rozegrano 15 konkursów w klasach od L1 do CC2.

Mistrzami województwa lubelskiego w ujeżdżeniu zostali:

- w kategorii „open”: Karolina Mucha i General
- w kategorii „dzieci na kucach”: Aleksandra Semeryło i Lak
- w kategorii „dzieci na koniach”: Aleksandra Semeryło i King BH
- w kategorii „juniorzy”: Lena Leńczuk i Beskid

■ w kategorii „seniorzy”: Elżbiera Liberda i Hajduk

Tydzień później, 2–3 marca 2024 r., odbyły się Halowe Mistrzostwa Województwa Lubelskiego w Skokach oraz Halowe Zawody Regionalne i Towarzyskie w Skokach. W zawodach wzięło udział łącznie prawie 130 koni, przez dwa dni rozegrano 31 konkursów o wysokości przeszkód od 70 do 120 cm. Komisja sędziowska oceniała zawodników w konkursach z trafieniem w normę czasu, dokładności, szybkości, dwunawrotowych, zwykłych i z oceną stylu jeźdźca.

Mistrzami województwa lubelskiego w skokach zostali:

- w kategorii „open”: Zuzanna Bachusz i Hiacent
- w kategorii „dzieci na kucach”: Amelia Dudek i Anapon Rashka
- w kategorii „dzieci na koniach”: Lena Dubil i Elomah
- w kategorii „ladies”: Julia Poziomkowska i Eleca Lansero G

- w kategorii „juniorzy”: Magdalena Erd i September Hit
 - w kategorii „seniorzy”: Dominika Strąg i Let Me Fly
- Mistrzostwa miały bardzo uroczystą oprawę, zwycięzcy zostali udekorowani medalami, otrzymali pamiątkowe puchary oraz liczne nagrody. Patronat medialny nad wydarzeniami objęły TVP 3 Lublin, Radio Lublin oraz „Dziennik Wschodni”. Mistrzostwa odbyły się przy współorganizacji Lubelskiego Związku Jeździeckiego. Wśród partnerów i sponsorów znaleźli się: Simple Projekt, Sklep Jeździecki Cztery Podkowy, Sklep Jeździecki Azdar, Unicorn Grooming, Zamówienia Publiczne Michał Wiśniewski, Pigment Studio oraz Prawo i Konie.

Serdecznie gratulujemy wszystkim zawodnikom!

Izabela Wilk

Fot. Paulina Pater, Szumiata Fotografia, Elissa Photography, Katedra Hodowli i Użytkowania Koni

AMP w futsalu

W dniach od 1 do 4 lutego 2024 r. odbył się półfinał Akademickich Mistrzostw Polski w Futsalu. Nasi studenci rozegrali pięć spotkań i zajęli ostatecznie siódme miejsce. Rozgrywki grupowe zaczęliśmy od zwycięstwa 6 : 3 z Uniwersytetem Rolniczym w Krakowie. Bramki w tym meczu zdobyli: Miłosz Kutyla – 3, Maciej Drozd – 2, Jakub Rak – 1. Drugi mecz nasi futsaliści rozegrali z bardzo mocnym przeciwnikiem, którym był Uniwersytet Rzeszowski, osiągając bardzo dobry wynik 6 : 3. Bramki w tym meczu zdobyli: Maciej Łopuszyński – 2, Jakub Rak – 1, Mateusz Murat – 1, Miłosz Kutyla – 1, Maciej Drozd – 1.

Zajmując pierwsze miejsce w grupie, awansowaliśmy do ćwierćfinału, w którym rozegraliśmy mecz z PWSZ Tarnów, uzyskując wynik 3 : 3. Spotkanie rozstrzygnęło się w rzutach karnych, gdzie niestety doznaliśmy porażki 13 : 14. Był to bardzo wyrównany mecz, jednak szczęście dopisało przeciwnikowi. Bramki w tym

meczu zdobyli Miłosz Kutyla – 1, Hubert Sałamacha – 1, Maciej Łopuszyński – 1. W następnym meczu przegraliśmy 1 : 3 z PWSZ Nowy Sącz, bramkę w tym meczu zdobył dla nas Maciej Drozd. W meczu o siódme miejsce spotkaliśmy się ponownie z Uniwersytetem Rzeszowskim, remisując 4 : 4, natomiast w rzutach karnych pokonaliśmy przeciwnika 3 : 2. Bramki w tym meczu zdobyli: Maciej Łopuszyński – 2, Miłosz Kutyla – 1, Mateusz Murat – 1.

Podsumowując, nasz występ w Krakowie uważam za udany. Szczególne słowa uznania należą się chłopcom z pierwszego roku dietyki, tj. Miłoszowi Kutyle, zdobywcy sześciu bramek, oraz Maciejowi Łopuszyńskiemu, zdobywcy pięciu bramek. W turnieju nasza drużyna zdobyła dwadzieścia bramek, tracąc czternaście. Postawa całej drużyny pozwala prognozować, że będziemy osiągać dobre wyniki.

Marek Wawer

Górny rząd, od lewej: Hubert Sałamacha, Adrian Rapa, Konrad Woitjuk, Samuel Mirosław, Jakub Osypiuk, Michał Furman, Szymon Nowak, Maciej Wojtowicz, trener Marek Wawer

Dolny rząd, od lewej: Maciej Łopuszyński, Mariusz Jaroszek, Jakub Rak (kapitan), Maciej Drozd, Mateusz Murat, Miłosz Kutyla

Osiągnięcia Klubu Uczelnianego AZS UP

Podczas Akademickich Mistrzostw Województwa Lubelskiego sportowcy reprezentujący KU AZS UP Lublin osiągnęli imponujące wyniki, zdobywając wiele cennych miejsc na podium w różnych dyscyplinach.

W ergometrze wioślarskim Dorota Moskowicz zdobyła pierwsze miejsce w rundzie wagowej lekkiej, a Hanna Baranowska zajęła drugie miejsce w rundzie open. Dodatkowo w klasyfikacji drużynowej kobiet reprezentacja KU AZS UP Lublin zdobyła pierwsze miejsce.

W piłce ręcznej mężczyzn zespół KU AZS UP Lublin triumfował, zajmując pierwsze miejsce w grupie B. W piłce siatkowej kobiet drużyna osiągnęła drugie miejsce w grupie A, natomiast w piłce siatkowej mężczyzn zajęła czwarte miejsce w grupie B.

W konkurencjach pływackich sztafeta kobiet 4 x 50 m stylem zmiennym zajęła trzecie miejsce, podobnie jak sztafeta mężczyzn 4 x 50 m stylem dowolnym. W klasyfikacji drużynowej kobiet w pływaniu zespół KU AZS UP Lublin zdobył trzecie miejsce.

W strzelectwie sportowym Julia Tyburczy i Damian Siedlecki zdobyli pierwsze miejsca w swoich kategoriach, przyczyniając się do drugiego miejsca w klasyfikacji drużynowej.

W dwuboju siłowym Klaudia Wawrzycka, Julia Drozdowska, Weronika Tabaczyńska i Martyna Sulima zdobyły wysokie miejsca w swoich kategoriach wagowych, zapewniając pierwsze miejsce w klasyfikacji drużynowej kobiet. Natomiast Mariusz Jaroszek, Piotr Szewczyk i Mateusz Dudzikowski zdobyli czołowe pozycje w swoich kategoriach wagowych, przyczyniając się do drugiego miejsca w klasyfikacji drużynowej mężczyzn.

W pozostałych dyscyplinach reprezentacja KU AZS UP Lublin uzyskiwała także wartościowe rezultaty, zajmując między innymi trzecie miejsce w futsalu mężczyzn oraz czwarte miejsce w unihokeju.

Te osiągnięcia są dowodem na wysoki poziom sportowy oraz profesjonalizm sportowców reprezentujących KU AZS UP Lublin, co przynosi dumę zarówno klubowi, jak i środowisku sportowemu województwa lubelskiego.

Magda Skowronek

W środku Klaudia Wawrzycka, z prawej Julia Drozdowska
Fot. Bartek Wójtowicz

Julia Tyburczy i Damian Siedlecki
Fot. Marcin Marcinek

Reprezentacja siatkówki kobiet, trener Grzegorz Nieczypor
Fot. Archiwum AZS UP Lublin

WUP

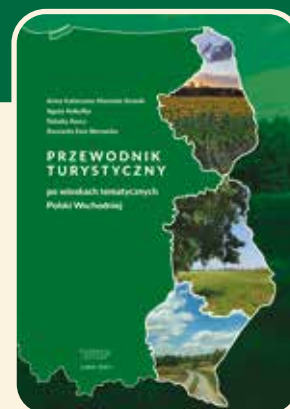
Biomateriały nadzieją przyszłości, t. 1

pod redakcją Joanny Wessely-Szponder, Dominiki Osmęckiej,
Aleksandry Domańskiej

W poszukiwaniu skutecznych i mało inwazyjnych metod leczenia chorób medycyna sięga po nowatorskie rozwiązania. Do takich należą biomateriały, czyli tworzywa, z których produkuje się urządzenia lub elementy mające styczność z komórkami, nietoksyczne i minimalnie oddziałujące na układ odpornościowy. Autorzy niniejszego opracowania omówili takie biomateriały, jak produkty krwiopochodne, metalowe, ceramiczne, polimerowe, w formie hydrożeli, a także drukowane w technologii 3D. Wskazali zarówno zalety stosowania nowoczesnych metod, jak i zagrożenia, z którymi należy się liczyć.

Publikacja jest wartościową pozycją dla osób zainteresowanych nie tylko medycyną, w tym weterynaryjną, ale również dla pasjonatów nowoczesnych metod leczenia i wspomagania dobrostanu pacjentów.

WUP

Przewodnik turystyczny po wioskach tematycznych Polski Wschodniej

Anna Katarzyna Mazurek-Kusiak, Agata Kobyłka, Natalia Korcz,
Ryszarda Ewa Bernacka

Wskutek przeobrażeń cywilizacyjnych kultura i tradycja wsi odchodzą w niepamięć wraz ze starszym pokoleniem. Odtworzenie i przypomnienie spuścizny wsi i jej żywej tradycji oraz pokazanie ich młodszemu pokoleniu są celami wiosek tematycznych.

Wioska tematyczna to wieś, która opracowała własną specjalizację, posiada swój motyw przewodni. Ma za zadanie zapewnić mieszkańcom alternatywne dochody i poprawić jakość ich życia. Wykorzystuje do tego swój indywidualizm i autentyzm oraz promuje własną tożsamość i dziedzictwo kulturowe. Jest to możliwe dzięki współpracy różnych podmiotów mających wspólny cel. Aby zbudować wieś tematyczną, należy dokonać inwentaryzacji istniejących zasobów kulturowych, historycznych oraz przyrodniczych. Ważny też jest powrót do tradycji wsi, tradycyjnych metod wytwarzania i świadczenia usług.

WUP

Lokalne rasy zwierząt w ochronie bioróżnorodności i zachowaniu tradycji regionów

pod redakcją Witolda Chabuza i Wioletty Sawickiej-Zugaj

Bioróżnorodność oznacza zróżnicowanie form życia na wszystkich poziomach organizacji. Kluczowym elementem różnorodności biologicznej naszej planety są zasoby genetyczne zwierząt, które stanowią podstawę światowego bezpieczeństwa żywnościowego. Pozwalają one na przystosowanie do zmieniających się warunków społeczno-gospodarczych i środowiskowych, w tym do zmian klimatycznych. Polska należy do krajów o dużych zasługach i tradycji w ochronie gatunkowej zwierząt. Obecnie realizowane są 92 programy ochrony zasobów genetycznych zwierząt gospodarskich. Rodzime rasy zwierząt gospodarskich cechuje niższa produktywność i wynikająca z tego niższa opłacalność z ich utrzymania w stosunku do wysoko produkcyjnych. Jednakże przyczyniają się one do zachowania bioróżnorodności, a ponadto mają duże znaczenie kulturowe, społeczne oraz historyczne.

WUP

Szanse nauk o zwierzętach

pod redakcją Brygidy Ślaskiej, Andrzeja Junkuszewa,
Bożeny Kiczorowskiej

Przedstawiona monografia to interesujący zbiór wiedzy, skierowany do osób, które poszukują informacji nt. aktualnej problematyki z zakresu hodowli zwierząt i szeroko rozumianej biogospodarki. Opracowanie jest wartościową pozycją pod względem poznawczym. Stanowi zbiór prac o charakterze badawczym i przeglądowym, promując wiedzę i osiągnięcia tej dyscypliny. W monografii przedstawiono w sposób zwarty i uporządkowany treść w układzie szesnastu rozdziałów. Treść poszczególnych rozdziałów została udokumentowana starannie dobraną bibliografią, odpowiednią do prezentowanych zagadnień.

NOWOŚCI WYDAWNICZE

